

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 4/0-01-176/2021-35
Веза: 4/0-01-574/2020
Датум: 02.07.2021. године

„Објављени текст не садржи заштићене или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите, а изостављени подаци ознаком XXX”
Анонимизирана верзија

Савет Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 22. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, број 51/09 и 95/13) и чл. 3. и 4. Уредбе о критеријумима за одређивање висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције и процесног пенала, начину и роковима њиховог плаћања и условима за одређивање тих мера („Службени гласник РС“, број 50/2010), одлучујући у поступку покренутом по службеној дужности против привредних друштава: Comtrade Distribution d.o.o. Beograd, матични број 17172140, са регистрованим седиштем на адреси: Булевар Зорана Ђинђића 125И, Београд-Нови Београд, које заступа директор, Небојша Ускоковић, Предузеће за производњу и трговину Техноманија д.о.о. Београд, матични број 17233041, са регистрованим седиштем на адреси Милутина Миланковића 7б, Нови Београд, које заступа директор, Дејан Радуловић, Gigatron eksport-import, prodaja i servis računara na veliko i malo d.o.o. Beograd, матични број: 17479946 са регистрованим седиштем на адреси Кировљева 17, Београд, које заступа директор, Владан Јанковић, чији је пуномоћник Никола М. Михајловић адвокат из Београда, Бањалучка 10/8, Tehnomedia Centar doo Zajecar, матични број: 20168501, са регистрованим седиштем на адреси Генерала Гамбете 44, Зајечар, које заступа директор, Драган Јовановић, Emmezeta Srbija društvo sa ograničenom odgovornošću Beograd (Novi Beograd), матични број: 20276444, са регистрованим седиштем на адреси Партизанске авијације 2А, Београд – Нови Београд које заступају директори, Slobodan Skolnik и Andrzej Pawel Sitarz, чији је пуномоћник Бојана Миљановић, адвокат из адвокатске канцеларије Карановић&Партнерс, Београда, Ресавска 23 и XLS d.o.o. Beograd (Zemun), са регистрованим седиштем на адреси Грмечка 44, Београд – Земун, матични број: 21052868, које заступа директор, Милко Ђерић, чији је пуномоћник Тијана Којовић, адвокат из адвокатске канцеларије BDK Advokati AOD, Булевар краља Александар 28, Београд, ради испитивања повреде конкуренције из члана 10. Закона о заштити конкуренције, на 57. седници одржаној дана 02.07.2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ ДА СУ привредна друштва: Comtrade Distribution d.o.o. Beograd, Булевар Зорана Ђинђића 125И, Београд-Нови Београд, Предузеће за производњу и трговину Техноманија д.о.о. Београд, Милутина Миланковића 7б, Нови Београд, Gigatron eksport-import, prodaja i servis računara na veliko i malo d.o.o. Beograd, Кировљева 17, Београд, Tehnomedia Centar doo Zajecar, Генерала Гамбете 44, Зајечар, Emmezeta Srbija društvo sa ograničenom odgovornošću Beograd (Novi Beograd), Партизанске авијације 2А, Београд – Нови Београд и XLS d.o.o. Beograd (Zemun), Грмечка 44, Београд – Земун, непосредно и/или посредно утврдила цене производа потрошачке електронике брэнда Тесла у даљој продаји, чиме су закључила рестриктивни споразум који има за циљ или последицу значајно

ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције из члана 10. став 2. тачка 1) Закона о заштити конкуренције.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је рестриктивни споразум из става I диспозитива овог решења забрањен и ништав *ex lege*.

III ОДРЕЂУЈЕ СЕ МЕРА ЗАШТИТЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ за привредна друштва из става I диспозитива овог решења појединачно у облику обавезе плаћања новчаног износа, и то за:

1. Comtrade Distribution d.o.o. Beograd, Булевар Зорана Ђинђића 125И, Београд-Нови Београд, у износу од 34.383.574,00 РСД (словима тридесетчетиримилионатрестотинеосамдесеттрихиљадепетстотинаседамдесетчетири динара)
2. Предузеће за производњу и трговину Техноманија д.о.о. Београд, Милутина Миланковића 7б, Нови Београд у износу од 5.508.011,50 РСД (словима петмилионапетстотинаосамједанаест динара и 50/100 пара)
3. Gigatron eksport-import, prodaja i servis računara na veliko i malo d.o.o. Beograd, Кировљева 17, Београд у износу од 4.204.160,00 РСД (словима: четиримилионадвестотинечетирихиљадестошездесет динара)
4. Tehnomedia Centar doo Zajecar, Генерала Гамбете 44, Зајечар, у износу од 1.334.895,00 РСД (словима: једанмилионтрестотинетридесетчетирихиљадесамстотинадеведесетпет динара)
5. Emmezeta Srbija društvo sa ograničenom odgovornošću Beograd (Novi Beograd), Партизанске авијације 2А, Београд – Нови Београд, у износу од 690.613,00 РСД (словима шестстотинадеведесеттрихиљадешестстотинатринаест динара) и
6. XLS d.o.o. Beograd (Zemun), на Грмечка 44, Београд – Земун, у износу од 575.051,00 РСД (словима: петстотинаседамдесетпетхиљадепетдесетједан динар)

IV НАЛАЖЕ СЕ привредним друштвима из става I диспозитива овог решења да изврше уплату новчаног износа мере заштите конкуренције из става III диспозитива овог решења на рачун буџета Републике Србије број 840 743224 843 94 модел 97 – са позивом на број: двоцифрени контролни број по моделу 97 – троцифрени број општине, града, односно територије – број овог решења.

V ОДРЕЂУЈЕ СЕ РОК привредним друштвима из става I диспозитива овог решења од 12 (дванаест) месеци од дана достављања овог решења за извршење налога из става IV диспозитива овог решења, под претњом принудног извршења које спроводи пореска управа у складу са прописима којима се уређује наплата пореза.

VI НАЛАЖЕ СЕ привредним друштвима из става I диспозитива овог решења да у року од пет (5) дана од дана извршења налога из става IV диспозитива овог решења, Комисији за заштиту конкуренције доставе доказе о извршеним уплатама.

VII НАЛАЖЕ СЕ учеснику на тржишту Gigatron eksport-import, prodaja i servis računara na veliko i malo d.o.o. Beograd, Кировљева 17, Београд, да пословање везано за online продају производа брэнда Тесла преко сајта shop.tesla.info организационо, технички и финансијски издвоји у односу на своје редовно пословање, на начин који би спречио будуће поступање којим би се могла ограничити, нарушити или спречити конкуренција.

VIII ОДРЕЂУЈЕ СЕ РОК учеснику на тржишту из става VII диспозитива овог решења да у периоду од 2 (два) месеца од дана достављања овог решења Комисији достави доказ о извршењу налога из става VII овог решења

IX ЗАБРАЊУЈЕ СЕ привредним друштвима из става I диспозитива овог решења свако будуће поступање којим би се могла ограничити, нарушити или спречити конкуренција на начин описан у ставу I диспозитива овог решења.

X ОДБИЈА СЕ ЗАХТЕВ привредног друштва Emmezeta Srbija društvo sa ograničenom odgovornošću Beograd (Novi Beograd), Партизанске авијације 2А, Београд – Нови Београд за обуставу поступка покренутог закључком председника Комисије за заштиту конкуренције број 4/0-01-574/2020-1 од 01.09.2020. године, допуњеног закључком број 4/0-02-176/2021-2 од 05.02.2021. године, у делу који се односи на друштво Emmezeta Srbija društvo sa ograničenom odgovornošću Beograd (Novi Beograd).

XI ОДБИЈА СЕ ЗАХТЕВ привредног друштва XLS d.o.o. Beograd (Zemun), Партизанске авијације 16 б, Београд - Нови Београд, за обуставу поступка покренутог закључком председника Комисије за заштиту конкуренције број 4/0-01-574/2020-1 од 01.09.2020. године, допуњеног закључком број 4/0-02-176/2021-2 од 05.02.2021. године, у делу који се односи на друштво XLS d.o.o. Beograd (Zemun).

XII Ово решење се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страни Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Закључком председника Комисије за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) број 4/0-01-574/2020-1 од 01.09.2020. године, покренут је поступак по службеној дужности против друштва Comtrade Distribution d.o.o. Beograd, Булевар Зорана Ђинђића 125И, Београд-Нови Београд (у даљем тексту: друштво Comtrade) ради испитивања повреде конкуренције из члана 10. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС”, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон), односно испитивања да ли је друштво Comtrade у претходних пет година, а нарочито у 2019. и 2020. години утицало на цене производа брэнда Тесла чији је власник, у даљој продаји. Предметни закључак је допуњен закључком број 4/0-01-176/2021-2 од 05.02.2021. године којим је поступак покренут и против Предузећа за производњу и трговину Техноманија д.о.о. Београд, са регистрованим седиштем на адреси: Милутина Миланковића 7б, Београд, које заступа директор, Дејан Радуловић, (у даљем тексту: друштво Техноманија), Gigatron eksport-import, prodaja i servis računara na veliko i malo doo Beograd (Џукагиса), са регистрованим седиштем на адреси: Кировљева 17, Београд, које заступа директор, Владан Јанковић, (у даљем тексту: друштво Gigatron), Tehnomedia centar doo Zajecar, са регистрованим седиштем на адреси: Генерала Гамбете 44, Зајечар, које заступа директор, Драган Јовановић, (у даљем тексту: друштво Tehnomedia), Emmezeta Srbija društvo sa ograničenom odgovornošću Beograd (Novi Beograd), са регистрованим седиштем на адреси: Партизанске авијације 2А, Београд – Нови Београд, које заступају директори, Slobodan Skolnik и Andrzej Pawel Sitarz (у даљем тексту: друштво Emmezeta), и XLS d.o.o. Beograd (Zemun), са регистрованим седиштем на адреси Грмечка 44, Београд – Земун, које заступа директор, Милко Ђерић (у даљем тексту: друштво XLS).

Испитни поступак и теорија повреде

Комисија је анализом услова конкуренције на тржишту трговине на велико и мало потрошачком електроником у Републици Србији и увидом у јавно доступне податке о ценама, утврдила да се у малопродајним објектима као и на интернет странама малопродаваца, нарочито друштава/купаца који су странке у предметном поступку, нуде производе брэнда Тесла, по идентичним, или готово идентичним ценама. На пример,

прегледом званичних интернет страница малопродаваца потрошачке електронике, утврђено је да за 5 модела телевизора брэнда Тесла, сви посматрани малопродавци имају идентичне цене. Илустрације ради, посматрани малопродавци су модел 32Т303ВН нудили по цени од 14.990 динара, а модел 43S605BFS по цени од 29.990 динара. Код осталих посматраних модела разлика у ценама се кретала до 5%.

Значајни купци производа потрошачке електронике брэнда Тесла друштва Comtrade, су следећа друштва активна на тржишту малопродаје: Техноманија, Gigatron, Tehnomedia, Emmezeta и XLS.

Због основане претпоставке да су наведена друштва, као значајни купци производа брэнда Тесла од друштва Comtrade, учествовала у одређивању цене у даљој продаји, односно да нису самостално формирала малопродајне цене производа наведеног брэнда већ заједно са друштвом Comtrade, дана 05.02.2021. године Комисија је покренула поступак и против наведених друштава допунским закључком број 4/0-01-176/2021-2, чији је предмет утврђивање постојања рестриктивног споразума којим се непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине.

Комисија је у овој управној ствари утврђивала повреду конкуренције познату као „одређивање цена у даљој продаји“ (у теорији и пракси заштите конкуренције позната као *resale price maintenance* или RPM). Суштина ове врсте повреде конкуренције је у томе да продавац неког производа, свом купцу, ограничава слободу да у даљој продаји тог производа, слободно и независно од продавца, или његових других купаца истог производа, сам одређује цену тог производа за своје купце. Следи да уколико добављач спречава свог купца да понуди нижу цену и тако самостално одреди цену да би привукао потрошаче, такво понашање представља незакониту радњу.

Рестриктивни споразум из члана 10. Закона, укључује сваку сагласност воља између учесника на тржишту о томе како ће се понашати на тржишту, при чему није релевантно да ли је споразум закључен прећутно или писано, односно без обзира на форму у којој је сагласност воља изражена сматраће се да је исти закључен.

Одређивање цене у даљој продаји спада у тешка ограничења конкуренције према циљу због тога што по самој својој природи значајно ограничава конкуренцију између малопродаваца услед чега долази до повећања цена у малопродаји чиме се наноси штета потрошачима. Стога, код тих ограничења конкуренције није потребно доказивати да такво понашање учесника у споразуму има значајан антиконкурентски ефекат, јер су споразуми којима се утврђују цене у даљој продаји забрањени сами по себи¹. Ти споразуми или усаглашена пракса по правилу не би могли да испуне услове за изузеће прописане у одредби члана 11. Закона, нити су дозвољени и када је тржишни удео учесника у споразуму веома мали (на њих се не примењује *de minimis* правило из члана 14. Закона).

Утврђивање препродајне цене се може вршити и на индиректан начин. Примери таквог понашања су споразум или усаглашена пракса којом се утврђује малопродајна маржа, највећи допуштени износ попушта који малопродавац може да одобри на прописани ниво цена, или пак условљава снижење (рабат) или поврат промотивних трошкова добављача ако се малопродавац придржава задатог ценовног нивоа, везује прописана препродајна цена за

---

¹ Решење Комисије број 4/0-02-89/2017- 31, веза број 4/0-02-598/2016 од 01.12.2017. године (поступак N Sport и др.), односно решење Комисије број 4/0-02-64/2018-65, веза број 4/0-02-417/2017 од 20.09.2018. године (поступак Ауто Чачак и др.), оба потврђена пресудама Управног суда 17 У. 181/18 од 22.03.2018. године, односно I-1 У. 19086/18 од 22.02.2019. године

препродајну цену конкурената, спречава или ограничава могућност да се преко интернета оглашавају ниже цене, претње, застрашивање, упозорења, казне, кашњење или обустава испоруке или раскид уговора у случају непридржавања задатог нивоа цена.

Укључивање аутоматског софтверског програма за праћење цена чини лакшим за добављача да надзире и примењује ограничења у вези са применом препоручене продајне цене малопродаваца. Интервенција добављача подстакнута дојавом једног купца да је цена код другог купца, његовог конкурента, нижа односно да одступа од препоручене цене има ефекат ограничавања ефикасне ценовне конкуренције и води вишим ценама за потрошаче.

Када добављач својим купцима препродајну цену назива препорученом, али је постигнута сагласност да се иста примењује као малопродајна цена коју малопродавци и наплаћују, без обзира на назив цене ради се о одређивању цена у даљој продаји од стране добављача.

Непосредна или посредна средства којима се утврђују цене могу бити делотворнија када се комбинују с мерама помоћу којих се малопродавци који снижавају цене прате и контролишу, а кроз надзор цена или обавезе трговаца у малопродаји да пријаве оне чланове дистрибуцијске мреже који одступају од стандардног нивоа цена.

Генерално је правило да се ефекти настали као последица извршене радње повреде конкуренције, па тако и рестриктивних споразума не могу правилно одредити ако се претходно не одреди које тржиште је погођено радњама извршења споразума. Међутим, како противправност овог рестриктивног споразума не зависи од величине тржишног удела није неопходно утврђивати релевантно тржиште и уделе странака на том тржишту.

У току поступка Комисија је ради правилног утврђивања чињеничног стања спровела ненајављене увиђаје у пословним просторијама странака у поступку, о чему су сачињени записници о спроведеним радњама, и то:

- дана 01.09.2020. године и дана 04.11.2020. године у друштву Comtrade, о којим радњама су сачињени записници број: 4/0-01-574/2020-3 од 01.09.2020. године и 4/0-01-574/2020-27 од 04.11.2020. године;
- дана 16.09.2020. године у друштву Gigatron, о којој радњи је сачињен записник број: 4/0-01-574/2020-8 од 16.09.2020. године;
- дана 22.09.2020. године у друштву Tehnomedia, о којој радњи је сачињен записник број: 4/0-01-574/2020-10 од 22.09.2020. године;
- дана 29.09.2020. године у друштву Emmezeta, о којој радњи је сачињен записник број: 4/0-01-574/2020-11 од 29.09.2020. године;
- дана 29.09.2020. године у друштву XLS, о којој радњи је сачињен записник број: 4/0-01-574/2020-14 од 29.09.2020. године.

Комисија је у складу са чланом 38. став 2. Закона, странкама доставила „Обавештење о битним чињеницама, доказима и осталим елементима утврђеним у предметном поступку, а на којима ће Комисија засновати решење“ (у даљем тексту: Обавештење) број 4/0-01-176/2021-21 од 07.06.2021. године и позвала странке на изјашњење у року који је одређен Обавештењем.

Комисија је складу са одредбом члана 45. Закона донела следеће закључке којима је одређена заштита података:

- број 4/0-01-176/2021-28 од 23.06.2021. године, којим закључком је одлучено о захтеву за заштиту података друштва Emmezeta, број 4/0-01-574/2020-17 од 05.10.2020. године;

- број 4/0-01-176/2021-29 од 23.06.2021. године, којим закључком је одлучено о захтеву за заштиту података друштва Tehnomedia број 4/0-01-574/2020-23 од 09.10.2020. године;
- број 4/0-01-176/2021-30 од 23.06.2021. године, којим закључком је одлучено о захтеву за заштиту података друштва Gigatron број 4/0-01-176/2021-9 од 23.05.2021. године.

Након доношења наведених закључака, стекли су се услови да се друштву Comtrade омогући увид у списе предмета који захтев је изнет у поднеску број 4/0-01-176/2021-7 од 11.03.2021. године, те је друштво Comtrade поднеском број 4/0-01-176/2021-25 од 17.06.2021. године позвано да се изјасни да ли остаје при изнетом захтеву за увид у списе предмета. Констатује се да друштво Comtrade није доставило изјашњење на поменути захтев Комисије.

По пријему Обавештења о битним чињеницама, Комисији се дана 14.06.2021. године обратило друштво XLS, преко пуномоћника, са захтевом за увид у списе предмета што је Комисија и одобрила, те је увид у тражене списе предмета и њихово копирање извршено 15.06.2021. године.

Странке у поступку

Друштво Comtrade је регистровано за обављање претежне делатности означене шифром 2620-производња рачунара и периферне опреме. Разврстано је у категорију велико правно лице са просечним бројем запослених 186. Ово друштво се не бави малопродајом нити поседује малопродајне објекте. Друштво Comtrade је власник и једини дистрибутер производа потрошачке електронике брэнда Тесла на територији Републике Србије од јуна 2014. године. Друштво Comtrade је пословало под називом СТ Computers d.o.o. Beograd, до јануара 2015. године, када је извршена промена назива у Comtrade Distribution d.o.o. Beograd.

Друштво Техноманија је регистровано за обављање претежне делатности означене шифром 4743-трговина на мало аудио и видео опремом у специјализованим продавницама. Разврстано је у категорију велико правно лице са просечним бројем запослених 612 и поседује 48 малопродајна објекта.

Друштво Gigatron је регистровано за обављање претежне делатности означене шифром 4778-остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама. Разврстано је у категорију велико правно лице са просечним бројем запослених 678 и поседује 64 малопродајна објекта.

Друштво Tehnomedia је регистровано за обављање претежне делатности означене шифром 4743-трговина на мало аудио и видео опремом у специјализованим продавницама. Разврстано је у категорију средње правно лице са просечним бројем запослених 244 и поседује 53 малопродајна објекта.

Друштво Emmezeta је регистровано за обављање претежне делатности означене шифром 4759-трговина на мало намештајем, опремом за осветљење и осталим предметима за домаћинство у специјализованим продавницама. Разврстано је у категорију велико правно лице са просечним бројем запослених 254 и поседује малопродајне објекте у Београду, Нишу, Чачку и Новом Саду.

Друштво XLS је регистровано за обављање претежне делатности означене шифром 4778-остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама. Разврстано је у категорију средње правно лице са просечним бројем запослених 63 и поседује 4 малопродајна објекта у Београду.

Утврђене чињенице у вези постојања рестриктивног споразума

1. Уговорни односи странака у поступку

Приликом спроведених ненајављених увиђаја преузети су уговори о продаји производа потрошачке електронике брэнда Тесла, закључени између друштва Comtrade и других странака у поступку. На основу истих је утврђено да су странке у поступку биле у уговорном односу од 2016. године, односно у периоду који је Комисија обухватила предметним поступком, с тим да прикупљени уговори нису садржали експлицитну одредбу о одређивању цена у препродаји.

У оквиру наведених уговора преузет је и Уговор о продаји број Ц69860/2014 од 10.11.2014. године, закључен између друштва СТ Computers d.o.o. Beograd и XLS, са Анексима - Анекс 1 од 20.11.2014. године, Анекс 2 од 21.11.2014. године, Анекс 3 од 10.01.2018. године, Анекс 4 од 01.01.2019. године и Анекс 5 од 01.01.2020. године.

Издвојен је и Уговор о чувању и неоткривању података од 28.05.2019. године, закључен између друштва Comtrade и Gigatron, заведен у друштву Comtrade под бројем 6674 од 29.05.2019. године, а у друштву Gigatron под бројем 9250 од 10.06.2019. године. Уговором се уређује пословна сарадња између наведених друштва у вези функционисања сајта shop.tesla.info, односно друштво Comtrade ангажује друштво Gigatron да комуницира са потрошачима/корисницима сајта и одговора на упите корисника омогућавањем приступа званичној интернет пошти на адреси onlineshop@tesla.info. Такође је утврђено да је друштво Gigatron ангажовано на ажурирању података и одржавању сајта shop.tesla.info, на ком се врши интернет продаја само производа брэнда Тесла. Сајт shop.tesla.info се налази на поддомену домена tesla.info. Приликом спровођења ненајављеног увиђаја у друштву Gigatron запослени у овом друштву на месту координатора веб продаје је изјавио да у свом редовном пословању нема контакта са добављачима, изузев са друштвом Comtrade за потребе функционисања сајта Tesla shop. Навео је да се његов посао своди на визуелно уређење и контролу тачности података на сајту друштва Gigatron и на сајту Tesla shop. На основу прикупљене документације је утврђено и да се друштву Comtrade достављају месечни извештаји о куповинама на Tesla shop.

На сајту shop.tesla.info у делу „Услови коришћења“ је наведено следеће: „Основна идеја TESLA SHOP сајта је да сви Тесла производи буду доступни што већем броју корисника - апсолутно било где. Зато вас са великим задовољством обавештавамо да је покренута сарадња између компанија Comtrade Distribution d.o.o. Beograd, произвођача Тесла производа, и Gigatron d.o.o. Beograd, у чијем саставу се налази ланац малопродајних објеката за продају техничке робе који су смештени на најпрометнијим локацијама у градовима широм Србије укључујући и велике тржне центре, зарад on line продаје производа робне марке Тесла водеће домаће робне марке у домену мобилних телефона, телевизора, беле технике и клима уређаја. На овај начин омогућили смо корисницима да се на сајту shop.tesla.info упознају са карактеристикама свих производа брэнда Тесла и да путем shop.tesla.info сајта наведене производе купе од продавца Gigatron d.o.o. Београд“.

На основу Уговора о лиценци жига од 06.11.2014. године, који је закључен између друштва СТ Computers d.o.o. и XLS, који је изузет приликом ненајављеног увиђаја, је утврђено да су наведена друштва уговорила коришћење индивидуалног жига ComTrade SHOP тако да је давалац лиценце друштво Comtrade, а прималац лиценце друштво XLS, а све у циљу одржавања пласмана робе друштва Comtrade у малопродајним објектима друштва XLS. На основу овог уговора од 2014. године малопродајни објекти и сајт друштва XLS су пословали

под називом жига ComTrade SHOP. Наведени уговор је био на снази до 31.12.2020. године, након чега малопродајни објекти и сајт друштва XLS послују под именом CTshop.

2. Механизми праћења малопродајних цена и коришћење електронских платформи у пословању

Утврђено је да странке у поступку користе одређене платформе и сајтове за праћење малопродајних цена производа брэнда Тесла на тржишту. У ту сврху све странке су користиле сајт Eronuda.com, као јавно доступан сајт чија је основна намена упоређивање цена на тржишту.

Приликом спровођења ненајављеног увиђаја код друштва Tehnomedia, утврђено је да ово друштво користи посебно програмско решење, у које друштво Tehnomedia улистава нове производе и које, између осталог, садржи и две колоне у којима се налазе најниже веб цене изабраних артикала конкурената чије се цене прате.

У току ненајављеног увиђаја Комисија је преузела и копију странице из роковника запосленог код друштва Tehnomedia, на којој је као наслов наведено „Comtrade 16.01.2019.“ за шта је појашњено да се ради о белешци са састанка са представником друштва Comtrade, где је под алинејом 7 наведено: „бела техника, Тесла, контрола цена.“ У вези са сачињеном белешком је појашњено да иста значи да ће цене записаних производа бити контролисане од стране друштва Comtrade, а из разлога да не би биле ниске, односно испод препоручених. Изнето представља прилог 3. записника број 4/0-01-5 74/2020-10 од 22.09.2020. године.

Утврђено је и да скоро све странке у поступку користе Microsoft Dynamics NAV (у даљем тексту: НАВ) као светски познат интегрисани пословно-информациони систем, као и Business-to-business платформу за електронско пословање (скраћено В2В), а која омогућава коришћење интернет и веб технологија за куповину, продају и сарадњу пословних субјеката.

Приликом спровођења ненајављеног увиђаја запослени у друштву Gigatron је навео да је В2В портал намењен поручивању робе од добављача, те да се приликом избора траженог артикла прикаже набавна цена у том тренутку, али да се иста проверава и у ценовницима који су од стране добављача достављени електронском поштом. У вези НАВ апликације је појашњено да је реч о апликацији која припада друштву Gigatron и да иста садржи различите информације везане за сваки производ (еан код, димензије, опис производа, цене). Додато је да су у тој апликацији наведене и препоручене цене, уколико их је добављач доставио, а сама апликација је „увезана“ са В2В порталом различитих добављача преко којих се наручује роба. На основу ове изјаве, али и увида у начин рада ових платформи, закључено је да када се роба наручује електронским путем од добављача тада се прикаже и њена препоручена малопродајна цена.

3. Издвојена електронска комуникација

Комисија је приликом спровођења ненајављених увиђаја издвојила и копирала одређену интерну и екстерну електронску пошту коју су размењивали запослени у друштвима против којих се поступак води, а која чини прилоге записника о ненајављеним увиђајима у папирној или електронској форми. Са комуникацијом која следи, странке су упознате у Обавештењу о битним чињеницама, доказима и осталим елементима на којима ће Комисија засновати решење, те су имале прилику да се на исту и изјасне.

Из електронске комуникације између странака у поступку произлази да друштво Comtrade уобичајено доставља својим купцима у малопродаји ценовнике који садрже колону ПМП -

препоручена малопродајна цена, или планирана малопродајна цена. Наведени ценовници у неким случајевима садрже и колону у којој се наводи маржа која се примењује на ПМП цену. Комисија је преузела и документацију из које произлази да се малопродавцима понекад доставља само МП цена - малопродајна цена. Докази за наведено су у даљем тексту описани.

На основу изјава запослених у друштву Comtrade, датих у току вршења радње ненајављеног увиђаја, утврђено је да су у друштву Comtrade формиране групе електронских адреса, са називима група: „СТKanal“ „СТRetail“ и „СТProdaja“. На основу прикупљене документације је закључено да запослени у друштву Comtrade актуелне малопродајне цене својих купаца прате углавном на порталу eponuda.com. На основу овог праћења сачињава се табела која садржи шифру производа, ПМП цену, називе малопродаваца и њихових малопродајних цена за предметни производ, које су углавном ниже од ПМП цена (у даљем тексту: ПМП табела). Наведену табелу запослени који прати кретање малопродајних цена доставља на претходно наведене групе електронских адреса, и тражи да они контактирају малопродавце чија цена се разликује од ПМП, како би се исте ускладиле са ПМП. Уочено је и да је успостављен механизам одржавања ПМП цена, односно контрола примењивања ПМП цена од стране свих малопродаваца, који је функционисао и на начин да су малопродавци обавештавали друштво Comtrade када неко од малопродаваца има цене ниже од препоручених, али и путем праћења платформи на којима се оглашавају важеће малопродајне цене као што је eponuda.com.

Издвојена електронска комуникација запослених у друштву Comtrade

1. Интерни мејл између запослених у друштву Comtrade од 28.08.2020. године са предметом: „Решавај ово до понедељка како умеш и знаш“, у којем се наводи: „Био сам јуче са Гинићем и Пеђом², бесни су на Техномедију и БЦ што рокају цене.... Мало пре ме Гинић звао за Тесла TV и WG, рекао је да мора хитно да се реши, ...³ Сигурно ће наставити даље ка осталима. **Имамо ли опцију да обуздамо ова два купца**“. Као наставак ове комуникације мејлом од 01.09.2020. године запослени у друштву Comtrade износе „Молим те провери зашто Техномедиа и БС убијају цене?“, а као одговор на претходно наведени мејл дана 01.09.2020. године се наводи „**Тражио сам од БЦ и Техномедие да се држе препоручених цена.**“
2. Интерни мејл са предметом „Тесла ТВ ПМП цене“ упућена 27.08.2020. године од стране менаџера за производе брэнда Тесла на групе СТetail и СТKanal, у чијем телу мејла се налази ПМП табела, а у тексту уз табелу се наводи „**Молим да купци у наставку среде цене**“. Наведена електронска комуникација је означена и као прилог 18 записника о ненајављеном увиђају број 4/0-01-574/2020-3.
3. Интерни мејлови између запослених у друштву Comtrade од 25.08.2020. године са предметом: „Тесла ТВ цене“, где је у телу мејлова достављена ПМП табела. Наведени мејл је достављен на адресе запослених од којих је тражено да своје купце обавесте о потреби усклађивања њихових малопродајних цена са ПМП. Тако на пример, у једном мејлу се наводи: „**Молим те да твоји купци данас среде цене, неки имају мала одступања неки већа али ризикујемо да опет крене спирала са лупањем цена па те молим данас да то средимо**“, у другом „...Молим те да ... среди цене и погледај да ли има још неко од твојих.“ и „Ако је ... твој молим те **нек коригује ово ситно**“. Као одговор на један од наведених мејлова је наведено: „Рекла мења“.

² Запослени у друштву Гигатрон

³ У Обавештењу ознака „...“ замењује податке, наводе и лична имена која нису од важности за оцену постојања евентуалне повреде конкуренције

4. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „ПМП цене“, од којих је први, дана 19.08.2020. године, упућен од стране менаџера за производе бренда Тесла, а у којем се наводи „...пишем ти пошто је ... на одмору, **потребно је да се коригују цене XLS 32T303SH, 65S905BUS, 49K309BU, BC 40S605BFS, 40T319SFS, 24E311BH** Молим те замоли их **да коригују цене на редовне**, ако можеш колико данас“, и као одговор, односно наставак ове комуникације, мејл од 19.08.2020. године, којим се прослеђује одговор друштва XLS у којем се наводи: „32T303SH - то нам је акција, имамо и банер за тај модел. Акција је до краја недеље; 65s905 пратим Гигатрон већ неко време. **Чим они промене цену и ја ћу**; 49k309bu цена код мене је 36.599 (немам га на лагеру) у техноманији је 34.990-јефтинији су од мене!?“ као и навод: „BC се није бунио...“. Дана 20.08.2020. године, се доставља **мејл/упозорење** у којем се наводи: „...**БЦ није променио цену** за 24e311bh и за 40t319sfs“, на који се **истог дана** доставља **одговор „Променио је сад.“**
5. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „ПМП цене Тесла ТВ - средити“ од којих је први, дана 20.07.2020. године, упућен од стране менаџера за производе бренда Тесла, на групу СТканал, где је у телу првог мејла дата ПМП табела и текст изнад табеле: „Поздрав, замолићу вас **да се цене среде хитно**“. Дана 24.07.2020. године на исте адресе се доставља нова ПМП табела уз текст: „Потребно је **да купци у наставку среде цене што пре**“. У предметну комуникацију се истог дана укључује директор продаје мејлом са текстом „Поздрав, најљубазније **молим све продавце који дуже ове купце да врате у најкраћем року потврду о промени цена. Молим вас да на ову врсту мејлова реагујете хитно, морамо чувати зидове и зараду коју нам доноси Тесла бренд**“. У оквиру ове комуникације појединачни запослени из групе СТканал достављају одговоре у којима се наводи: „Да ли можеш да напишеш ... да моји увек врате цене ... Бизнет враћа у понедељак...“; „Дијаспора је средила цене пре сат времена“; „Дот такође“; „Мени је техноринг рекао да ће средити данас“; „Моји ће решити данас“; „исправили и јаков и Успон“. На описани мејл од 20.07.2020. године, истог дана је достављен одговор у којем је наведено: „Tmc⁴ је најгори купац од свих када су цене у питању, да спусти цену једног модела на недељном нивоу или викенд акција, прва ћу да га подржим шта год да смисли, али сваки модел је најнижи, ... не постоји модел да га му није улупао цену. Мој предлог је да радимо као са Техноманијом, неке викенд акције може чак и недељне акције које нема нико али стварно сваки модел, ја сам у шоку какве су им цене. Молим те да ми помогнеш да сведемо на неки нормалан ниво“.
6. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Цене“, који су упућени на групу СТпродаја, и у којима је приказана слика екрана са понудом, односно ценама неколико модела клима бренда Тесла које наплаћују купци друштва Comtrade, објављене на сајту еronuda. На основу расположивих података је закључено да су све малопродајне цене објављене на наведеном сајту биле ниже од актуелних ПМП цена дефинисаних од стране друштва Comtrade. Први такав мејл упућен је дана 01.07.2020. године, у којем је наведено: „Колеге, молим вас да ово хитно регулишете са вашим купцима, нема потребе да ово раде у месецу када могу да продају шта хоће и по којој цени хоће. **Замолићу вас да овим купцима не испоручујете робу док не регулишете проблематику (ПМП цена 25.999, акцијска ПМП 24.999)**“. У другом мејлу, од 02.07.2020. године, је наведено: „Колеге молим вас да контактирате ове купце и замолите да испоштују договор, ПМП цена 62.999“, а у трећим мејлу се наводи: „Колеге, Молим вас да хитно регулишете ове купце... TA35FFML-12410B“.

---

⁴ Назив који запослени користе за друштво Tehnomedia

7. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ ПМП цене“ од којих је први, дана 21.05.2020. године, упућен од стране менаџера за производе бренда Тесла, на групу СТканал, где је у телу првог мејла дата ПМП табела и текстом изнад табеле: „Драге колеге, **Потребно је да купци у наставку коригују мп цене**“. У оквиру ове комуникације појединачни запослени из групе СТканал, истог дана, достављају одговоре у којима се наводи: „Поштоване колеге, Биз нет је средно, Дс маркет управо сређује, можете видети на њиховом порталу, на е-понути тек после 3“; „Већ смо сигнализирани“ и „ ... молим да купац коригује ПМП цену <https://www.tehnomanija.rs/pages/zmajski-ropusti>“, на шта добија одговор: „Драги ... , хвала ти за инфо. Свакако су колеге сигнализирале на ову акцију већ јуче, тако да касниш. ...“
8. Интерна комуникација запослених у друштву Comtrade, са предметом: „Tesla shop/predlog“ од 30.04.2020. године. Целокупна комуникација се односи на пословање друштва Comtrade преко интернет продавнице под називом Tesla shop, при чему је у једном од мејлова наведено: „Здраво свима, **цена на сајту ће за све купце бити регуларна, тј договорена ПМП**. Само купци који се пријаве за НЛ ће имати опцију да купе са попустом, остали неће видети спуштену цену. Што се мојих купаца тиче, ово је ок и неће бити проблема. Техникалије ћемо договорити са Гигатроном“.
9. Интерни мејл упућен на групу СТProdaja, од 04.04.2020. године са предметом: „Тесла климе ценовник“ у којем је наведено: „Колеге, у прилогу је ценовник за Тесла климе који ће се примењивати од 06.04.2020. године. Ценовник је уčitан у Navision, молим вас да примењујете нове цене. **Приоритет је да контактирате купце и пошаљете им само ПМП цене како би исте ускладили на својим сајтовима...**“. У прилогу мејла се доставља прилог под називом „Тесла АЦ ВП-ПМП ценовник Април 2020“, а представља табелу која садржи колоне са шифрама артикла, ВП ценама и ПМП ценама.
10. Комуникација између запослених у друштву Comtrade са запосленим код купца друштва Comtrade/малопродавца, са предметом, „Цена телевизора!!!“ која започиње мејлом од 11.03.2020. године, који је упућен запосленом у друштву Comtrade, а у којем се наводи: „... у металцу модел 32t307BH држе по цени од 12.490 и при том им није акцијска цена. Мени си скоро дао телевизор 32t303BH на 11.160 без пдв-а. Молим те за књижно. Или желим поврат ових телевизора, јер по овој цени сигурно нећу моћи да их продам“. Запослени у Comtrade прослеђује описани мејл менаџеру за производе бренда Тесла, уз текст: „**Види ако можеш да утичеш на Металац да врате цене**“, која одговара мејлом „Послаћу Раши мејл, али нисмо имали допуну 32t307BH, то је од црног петка...“, и следећим мејлом у којем је наведено „ ... **на 13999 ће променити**, имају 5 комада то је стари модел...“.
11. Мејл од 02.03.2020. године са предметом: „TESLA 2.XLS“ послат од стране запосленог у друштву Металац Маркет д.о.о, упућен запосленом у друштву Comtrade, у којем се наводи: „Рашо, шаљем ти цене Тесла телевизора код конкуренције. Модел 32Т303BHS сте нам понудили у каталогу за март-препоручена цена 17 999 а Гигатрон и Техномедиа држе цену 16 999. Јавите нам које су препоручене цене за моделе 43Т319SFS и 43S903SUS, ниже цене Гигатрон и Техномедиа. **Шаљемо Вам и цене у Успону које су много ниже од наших на доста модела, молим да до сутра реагујете**“, а у прилогу се доставља табела која садржи цене телевизора бренда Тесла које наплаћују одређени други малопродавци.
12. Интерни мејл од 26.02.2020. године са предметом: „BC Group cene“ у којем је наведено: „ ... види за ТВ тесла, BC оборно цене: 32t303BHS, 43t319bf, 49k309bu “, а истог дана се комуникација наставља са наводима: „ Добро ја дошла, може ургенција за цене“, и „Добро дошла, решавамо“.

13. Мејл од 26.02.2020. године са предметом: „ПМП цене“ послат од стране запосленог у друштву Comtrade, упућен запосленима у друштву Gigatron, у којем се наводи: „ ... молим вас да усагласите цене на сајту и tesla shopu за Тесла ТВ 32Т303ВН има непоударања али проверите за сваки случај и остале моделе, Молим вас да се што пре среди цена на Tesla shopu“ испод текста је табела са ПМП ценом за модел 32Т303ВН телевизора брэнда Тесла.
14. Интерни мејлови запослених у друштву Comtrade од 25.02.2020. године, са предметом: „молим те утичи Јеце нема“, од којих је у првом мејлу достављен само линк <https://www.eponuda.com/led-televizor/cene/tesla-32t303bh-hd-ready-led-televizor-cena-504179>“, на који је као одговор достављен мејл са наводом: „Биће исправљено“.
15. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „корекција цена“, од којих је у првом мејлу приказана слика екрана са понудом, односно ценама неколико модела телевизора брэнда Тесла које наплаћују купци друштва Comtrade, објављене на сајту eponuda. На основу расположивих података је закључено да су све малопродајне цене објављене на наведеном сајту биле ниже од актуелних ПМП цена дефинисаних од стране друштва Comtrade. Први такав мејл упућен је дана 16.01.2020. године, у којем је наведено: „Драге колеге, **Молим вас да ваши купци коригују цене** за ова два модела, планирамо да радимо фокус акције на њима и **морамо имати сређене цене**, хвала 43Т319ВФ ПМП 26,499, 24Е311ВН ПМП 11.499“. У оквиру ове комуникације појединачни запослени, истог дана, достављају одговоре, и то, у првом одговору је достављена слика екрана са сајта eponuda за једног купца за посматране моделе из којег може да се закључи да су те цене једнаке ПМП ценама, док други запослени одговара: „ ... И моји су променили, не знам print screan“.
16. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „за Тинтора“, где је у првом мејлу од 16.12.2019. године, наведено: „Ок, могао би да спусти мало цене у **Меркатору, кад смо већ код њих, држе их изнад ПМП** и наравно да не излази роба“. У наставку комуникације размењују се мејлови, са следећом садржином: „Ајде шаљи нам предлог да спустимо одмах“; „**Предлог је да ураде неко спуштање мпц** (нека викенд акција), а ми да не дајемо паре, може ли да прође?“; „Рећи ћу им да ставе телевизоре на нулу, јављам ти“ и „Само да проверим да ли си им рекао продали смо 33 ком лагер 550...“.
17. Интерни мејлови као део исте комуникације, са предметом: „Кликер“, где је у првом мејлу од 05.12.2019. године, наведено: „**Пошто се евидентно троши одређено време за праћење понуда retailera**, имали смо састанак са кликер екипом са циљем евалуације употребне вредности алатке. Подаци се освежавају два пута дневно. **Одмах ујутру имате у виду све што се десило на тржишту претходног дана**, а други поподневни import вам приказује све промене у текућем дану, **па можете реаговати пре краја радног времена....**“. Као одговор доставља се мејл са следећом садржином: „ ... , чини ми се да нема у сваком тренутку информације о свим ценама на тржишту (Металац, Дијаспора) конкретно за Теслу, такође **мени би значило да се убаце у праћење и следећи купци који реално праве и највеће проблеме на тржишту: BC group, Dr. Tehno, Dudico, Dsmarket, Elbraco, Tempo, Трио**“.
18. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ - средити ПМП цене“ од којих је први, дана 03.12.2019. године, упућен од стране менаџера за производе брэнда Тесла, на групу СТканал, где је у телу првог мејла дата ПМП табела и текст изнад табеле: „Драге колеге, молим вас да **следећи купци среде цене**, хвала“. Даном 04.12.2019. године, се понавља мејл са истом табелом и текстом „Колеге молим вас да **следећи купци среде цене**“. У оквиру ове комуникације појединачни запослени

достављају одговоре, и то 04.12.2019. године, одговор који гласи „Црна ти Gigatron слупао све цене 20% не знам колико је паметно да зовемо ове остале...“ на који следи одговор „Gigatron је слупао све тв...али ... и екипа која купује 1000 еура квартално није ок да држе најниже цене...“, која се наставља мејлом са наводом: „Знам али логика је или за све иста или је нема“.

19. Интерни мејл између запослених у друштву Comtrade од 26.11.2019. године са предметом: „Јаков“, у којем се наводи: „Да ли се мало преварио? Може ли променити цену овако изгледа да смо њему дали бољу у односу на друге“. Након наведеног текста је слика са сајта еronuda за модел 32Т303ВН телевизора брэнда Тесла код малопродавца Јаков систем и цена од 10.990, па следи одговор „Исправиће одмах“.
20. Интерни мејл између запослених у друштву Comtrade од 07.10.2019. године са предметом: „43Т319ВF“, у којем се наводи: „Нешо, молим те регулиши, хвала ти. Нема неке количине а прави ми проблем“. Након наведеног текста је слика са сајта еronuda за модел 43Т319ВF телевизора брэнда Тесла код малопродавца, па следи одговор „ОК“.
21. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Корекција МПЦ“ од којих је први, дана 01.10.2019. године, упућен од стране менаџера за производе брэнда Тесла, на више адреса запослених у друштву Comtrade, где је у телу првог мејла дата ПМП табела и текст изнад табеле: „Добро јутро, Молим вас да купци у наставку коригују мпц (нарочито ДОТ, ДС маркет, Бизнет, БЦ)“, а затим 02.10.2019. године упућује се мејл са наводом: „Колеге, **цене нису промењене. Молим вас да се цене коригују што пре.** Хвала“ и 04.10.2019. године мејл са наводом: „Колеге, молим вас за повратну информацију када ће цене бити промењене? Од понедељка вам пишем на ову тему, данас је петак.“ Истог дана, 04.10.2019. године, следи одговор запослене са наводом: „Бане неће да диже цене док БЦ и остали не подигну. Подићи ће на цене које држе они. Каже кад сам га звала да подигне онај један модел са дневне акције, нико други није подигао“.
22. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Проблем са ценама“, од којих је први, дана 09.09.2019. године, а у којем је достављен линк на сајт еronuda.com са понудом цена за модел 43К307ВF телевизора брэнда Тесла, иза којег је наведено: „Овде нам је набавна МП виша од БЦ малопродајне или Дотове или ДС маркета 200 динара нижа од Техноманијине, Јел то значи да можемо да рачунамо на ниже цене од оних у бази?“ након којег је достављен и линк на сајт еronuda.com са понудом цена за модел 2Т319ВНС телевизора брэнда Тесла, а иза које је наведено „овд исто Имамо две цене које су нешто више од наших набавних?“. На крају мејла се доставља табела која, између осталог, садржи колоне са подацима о шифрама модела телевизора брэнда Тесла, количинама, колону разлика и колону са ценама са сајта еronuda.com. На описани мејл се доставља одговор у којем се наводи: „Драге колеге, молим вас да ваши купци коригују цене, линкови у наставку ... хвала“, као и одговор „... ДС маркет је променио, молим те да ургираш да сви остали промене...“
23. Комуникација између запослених у друштву Comtrade са запосленим код купца друштва Comtrade/малопродавца, са предметом, „Креирана је наруџбина од ВЕРИТАС“ која започиње мејлом од 30.07.2019. године, који је упућен запосленима у друштву Comtrade, а у којем се наводи: „,,, ... поручили смо данас овај Тесла ТВ 32Т319SH за нашег сталног купца ... наша цена за АВАНС је 14.952,41 са ПДВ-ом, на епонуди је цена за тај исти ТВ 13.920, а има још пар цена које су ниже од наше набавне за АВАНС???", иза којег текста следи и слика екрана са понудом, односно ценама посматраног модела телевизора брэнда Тесла које наплаћују други купци друштва Comtrade/малопродавци. Запослени у друштву

Comtrade доставља одговор мејлом у којем се наводи: „ ... апсолутно вас разумем, нажалост Dr Techno и Biznet беспотребно оглашавају ниже цене упркос чињеници да не продају Тесла телевизоре, оно што могу да урадим је да вам обезбедим књижно на износ од 12e+пдв како би могли да парирате цени Техноманије 14999+пдв, **свакако смо већ скренули пажњу поменутиим купцима да врате цену на адекватни ниво...**“.

24. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Минимална продајна цена“, од којих је први, дана 04.07.2019. године, а у којем је наведено: „На данашњем састанку смо договорили да се враћамо на праћење зараде у односу на минПЦ. То подразумева да ће постојати **контрола приликом уноса продајне цене, која неће моћи бити мања од тренутно важеће минПЦ на артиклу...**“. Следи одговор од 07.08.2019. године у ком се наводи: „Не могу да поставим **алгоритам контроле МП цене** док не расчистимо: ко су изузеци односно које налоге контролишемо? Reexport, извоз, ВК (валутна клаузула)?, сви артикли немају цену у ценовнику, па ни МП цену, Шта са њима? **поједини купци имају договорене цене**, нису на типу продаје-пројекат?...“. У наставку комуникације се доставља одговор: „ ... ако је логика да пратимо продавца код мене (без retaila-то искључује и XLS, tehnomediju, bc, pored thm и gig што донекле има логике јер **сви они имају договорене цене**) можемо као услов да ставимо тип купца VAR и Channel и End user... “. Наведени мејл чини и прилог 33. записника о ненајављеном увиђају бр. 4/0-01-574/2020-3.
25. Интерни мејл упућен на групу СТКanal, од 22.05.2019. године са предметом: „Тесла тв 32Т319ВН подстицај“ у којем је наведено: „Драге колеге, како бисмо поспешили продају до краја маја даћемо нашим партнерима подстицај од 500 рсд на модел 32Т319ВН. Подршка важи до краја маја. Цене нису кориговане у Нав-у већ сами умањите фактурну цену за овај износ...Подршка нека буде на фактури, како бисмо олакшали примену и скратили накнадну администрацију и праћење. Датум подршку могу да искористе тако што ће „појачати“ своју зараду или да је пренесу на крајњег корисника, **без рушења ПМП цена на својим сајтовима**, тз. само instore...“.
26. Мејл од 04.04.2019. године са предметом: „Цене“ послат од стране запосленог у друштву ВС Group Computers d.o.o, упућен запосленом у друштву Comtrade, у којем се доставља слика екрана са понудом, односно ценама једног модела веш машине брэнда Тесла које наплаћују други купци друштва Comtrade/малопродавци, након које се наводи: „Како можемо да очекујемо продају или напредак ако нам се неко константно подвлачи испод а **наводно се сви држе преп. цена?** Мене си пеглага пре неколико дана да се ргастисе хитно доведе у ред!? Шта ћемо сада са овим, дај нам ти предлог. Јел то значи да и ми можемо да обарамо цене доле или,“, иза којег текста се наводи „Баци поглед на ове уређаје“ и шифре веш машина брэнда Тесла уз текст: „...да не набрајам даље, сигурно знаш и сама да је још на доста апарата иста прича“.
27. Група интерних мејлова од 13.03.2019. године са предметом: „Tesla WG РМР цена“, где је први мејл упућен на групу СТКanal, у којем је наведено: „Колеге, да ли смо имали промену ПМП цена на белој техници. Сада сам враћала мејлове али не налазим нигде обавештење. Модел RC3400FHX је имао ПМП цену 49,990 у НАВ-у је сада 44,990. **Да ли је неко добио инфо о промени цене**“. У наставку комуникације запослени достављају следеће одговоре: „маил о промени цена у прилогу“; „Хвала Бојана. Ово је најаву за нас, news је пуштен као да је акција, а не обавештење о промени цене...нико од купаца (осим Техноманије) није променио цене на порталима“; „Треба проверити цене online-како каже Сања нико осим Техноманије није променио цене за ове артикле...самим тим би требало да пошаљемо news поново“.

28. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ цене еПонуда“ од којих је први, дана 21.02.2019. године, упућен на групу СТRetail, где се у мејловима од 21, 25. и 27.02.2019. године, од 15, 16, 19, 22 и 24.04.2019. године и од 06. и 07.05.2019. године достављају ПМП табеле, са наводом да се ради о статусу на епонуди на одређени дан и од запослених тражи да наведени купци „среде цене“. На описане мејлове запослени достављају појединачне одговоре у којима се наводи: „Не знам да ли гледаш моје мејлове на тему ПМП цене... нека нам склони ове цене и добиће бољу цену“; „...одмах мења, тражио ми је ценовник са ПМП ценама, такође каже да прати ВС group, рекао је да враћа све“; „Па јесмо ли га уопште контактирали раније да промени цене? Тамара и ја сваки дан шаљемо ове мејлове, молим те провери да ли на овом списку има још неко од твојих купаца и види да коригују цене...please ове слупане цене нам баш праве компликације“; „Е клик је исто мој (Содалис) он је обећао још прошле недеље да ће вратити видим да није још. Поново га зовем сада“; „Звала сам га још први пут када си послала са његовим именом и рекао је да је вратио...Али Теслу стално враћа због ВС group. Сваки пут каже да њих прати и кад они улупају он их прати“.
29. Интерни мејлови као део исте комуникације, са предметом: „Цене за Тесла ТВ“, где је у првом мејлу од 21.01.2019. године, наведено: „У овом тренутку на ПМП требало би ми у фронту, нисмо још имали састанке са свима“. У наставку текста је дата табела са колонама у којима се наводе подаци о називу купца, у следећој колони у сваком пољу је наведено Тесла и колона са називом „у односу на ПМП цену“, у којој су у сваком пољу наведени проценти и то 12% и 14%.
30. Интерни мејл између запослених у друштву Comtrade од 16.01.2019. године са предметом: „<https://www.eponuda.com/led-televizori-cene/tesla-49s367-smart-full-hd-led-televizor-cena-433348>“, у којем се наводи: „...ајде молим те мало погледај е понуду за теслу доста ми се жале купци“, а као део исте комуникације интерни мејл упућен менаџеру за производе брэнда Тесла у којем се наводи „...Да, ово је у суштини твој део посла, да будеш дежурни инспектор који „цима“ купце/комерцијалисте да се сви придржавају ПМП цена. Најбоље ти направи преглед МП цена и пусти маил на комерцијалу ...“.
31. Мејл од 02.02.2018. године са предметом: „цене“ послат од стране запосленог у друштву ВС Group Computers d.o.o, упућен запосленом у друштву Comtrade, у којем се доставља слика екрана са сајта eponuda са ценама за модел 32K307BH телевизора брэнда Тесла код малопродавца, иза које се наводи: „... па јуче си ми рекла да ће све цене бити на истом нивоу, а данас Emmezeta продаје по нашој фактурној, па да ли је то реално?“.
32. Интерни мејл упућен на групу СТProdaja, од 03.11.2017. године са предметом: „Тесла ТВ цене еПонуда“ у којем се доставља ПМП табела уз наводе: „Здраво, данашњи статуси на епонуди, **следећи купци да промене цене**, то значи да и БЦ треба да промени цене, хвала“
33. Интерни мејл упућен на групу СТProdaja, од 30.10.2017. године са предметом: „Тесла ТВ цене еПонуда“ у којем се доставља ПМП табела уз наводе: „Здраво, данашњи статуси на епонуди, **већ месецима исти купци не поштују пмп цене**, молим да се **среде цене**, хвала“
34. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ цене еПонуда“ упућени на групу СТProdaja, где се у мејловима од 02, 04, 10. и 16.10.2017. године, достављају ПМП табеле, са наводом да се ради о статусу на епонуди на одређени дан и уз табеле наведено: „Здраво, данашњи статуси на епонуди, **следећи купци да среде цене**“. На наведене мејлове запослену су доставили одговоре и то, 02.10.2017. године са

наводом „Е купи средио“ и линком на сајт екури.rs; и мејл исте садржине од 10.10.2017. године.

35. Интерни мејлови као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ цене еПонуда“ од којих је први дана 20.09.2017. године, упућен на групу СТProdаја, и у којем се наводи: „Данашњи статус на епонуди, **следећи купци да промене цене**, хвала“ након којег текста следи ПМП табела. Као одговор упућен је мејл следеће садржине: „**Техноманија склања одмах, већ су обавештени**“.
36. Интерни мејлови као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ промена цена“ од којих је први, дана 01.09.2017. године, упућен на групу СТProdаја, и у којем се наводи: „Драге колеге, почев од 15/09/2017 ће за наредне моделе, важити нове ПМП цене“, након чега следи табела са шифром модела, ПМП ценом и разликом, и текст: „Од понедељка 04/09/2017 ће у **Navision-у бити подешене одговарајуће/нове МП и ВП**. Имајте само на уму да количине које ће бити продате по новим ценама неће ући у обрачун Price Protection-а и одговарајућег КО“. Као одговор на описани мејл достављен је мејл од 20.09.2017. године, у којем се наводи: „Више од две недеље продајемо Тесла ТВ по новим нижим ценама, од понедељка **имамо и нове ПМП цене, молим вас да замолите купце да ажурирају цене**, хвала“, а у наставку је слика екрана са сајта еponuda са ценама за модел 49S306BF телевизора брэнда Тесла код малопродавца.
37. Интерни мејл између запослених, од 20.07.2017. године са предметом: „тмц“ у којем је наведено: „... Само инфо да смо подигли пмп цене за андроид моделе за 1000 рсд, цена за ТМЦ остаје коју смо рекли али нека пмп држи ове више, у наставку су нове цене 40S605BFS 26,999, 43S605BFS 29,999“.
38. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ цене еПонуда“ упућени на групу СТProdаја, где се у мејловима од: 05.06, 26.06, 03.07, 25.07, 28.08. и 27.09.2017. године, достављају ПМП табеле, са наводом да се ради о статусу на епонуди на одређени дан и уз табеле наведено: „Здраво, данашњи статуси на епонуди, **следећи купци да среде цене**“. На мејл од 25.07.2017. године, достављен је одговор у којем је наведено: „**Еmezzeti јављено, скида одмах**“.
39. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ - ажурирање цена“ упућени на групу СТProdаја, где је у првом мејлу од 03.05.2017. године, наведено; „Драге колеге, у софтверу су ажуриране цене за Тесла ТВ. 3 модела **имају нове МПЦ** од 1. маја. Означени су у табели, молим вас да се код партнера исто ажурирају цене ... Испод се налази табела са тренутно важећим ценама, подсећам вас да су максимални попусти за 32s306bh и 32k307bh моделе 9%. **Уколико приметите неку грешку у ценама јавите**“. У наставку мејла се доставља табела са 15 модела Тесла ТВ и ценама. У наставку комуникације размењују се мејлови, са следећом садржином: „**Молим вас да сви партнери ажурирају цене које су промењене**“; „Неопходно је да партнери коригују цене, **гомила цена на епонуди је и даље са старим ценама**. Сами себи правимо проблем“; „Ситуација је чак и гора 7 дана касније, зар не можемо ово да исконтролишемо? Слала је и Тамара мејл, никога изгледа не интересује ... Јел одговор да на ово не можемо да утичемо?“
40. Интерни мејл упућен на групу СТProdаја, од 04.05.2017. године са предметом: „Тесла ТВ цене“ у којем се доставља ПМП табела уз наводе: „Здраво, данашњи статус на епонуди, **следећи купци да среде цене**“.

41. Интерни мејл упућен на групу СТProdaja, од 24.04.2017. године са предметом: „Тесла ТВ цене“ у којем се доставља ПМП табела уз наводе: „Здраво, данашњи статус на епонуди, следећи купци да среде цене“.
42. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ - нове цене“ упућени на групу СТProdaja, где је у првом мејлу од 01.02.2017. године, наведено: „Молим вас контактирајте ваше купце да ажурирају цене“. У наставку мејла се доставља табела са 12 модела Тесла ТВ и ценама. У наставку комуникације размењују се мејлови, са следећом садржином: „Молим вас да купци хитно ажурирају цене на својим сајтовима“; „**Нећу потписати ни један трошак, никакве рабате, бонус, мкт, за партнере који руше цене за Теслу. Без обзира колико је неки партнер значајан. Поштовање цене је предуслов за све.** Гомила партера није средила цене, прошло је 7 дана од промене“, затим следе линкови са епонуде за предметне производе. Наведена комуникација се наставља мејловима у којима се наводи: „Ово су купци излистани који још нису средили цене“, иза којег текста се доставља ПМП табела, затим „Молим те провери ову табелу. Доле су линкови, провери партнере да ли су средили цене, обележи оне који нису, ако има нових додај их ...“, и мејл у којем је наведено: „**У табели су купци чије цене су мање 9 динара од ПМП цене, рекао си да морају сви да поштују у динар ПМП,** па сам се тим водила. Хоћеш да пошаљем на цтпродаја ти или ја?“ иза којег текста следи ПМП табела.
43. Група интерних мејлова као део исте комуникације, са предметом: „Тесла ТВ цене еПонуда“ од којих је први, дана 31.01.2017. године, упућен на групу СТProdaja, где се у мејловима од 07. и 08.02.2018. године, достављају ПМП табеле, са наводом да се ради о статусу на епонуди на одређени дан уз табеле наведено: „Здраво, данашњи статуси на епонуди, **следећи купци да среде цене**, то важи и за оне купце којих нема на Епонуди, али су им цене слупане, хвала“ и „Здраво, данашњи статуси на епонуди, још увек имамо проблем са несређеним ценама“.

Издвојена електронска комуникација између запослених у друштвима Comtrade и Техноманија

44. Група мејлова са предметом: „лагер“, од којих је први мејл од 01.06.2020. године упућен од стране запосленог у друштву Техноманија менаџеру за производе брэнда Тесла, у којем је наведено: „Изволи актуелно стање, одмах да израчунамо price protection“ и доставља се табела која садржи колоне са подацима о шифри модела телевизора брэнда Тесла, ПМП ценама и редовним фактурним ценама за сваки модел и акцијским ценама за одређене моделе. У наставку комуникације следи мејл са следећом садржином: „...изволи са све мојим бојама, црвене **треба променити мпц**...такође у прилогу је ценовник за јун остављам исте акцијске цене...“, и одговор „ок исплаћуј price protection за 40“. У прилогу комуникације достављена је табела у којој су колоне са називима: Row Labels, Lagerkomadi, Lager – NV, NC, MPC, PMPC и Redovne FC, а у којој су одређена поља означена бојама.
45. Група мејлова од 06.04.2020. године са предметом: „консултације“, од којих је први мејл упућен од стране менаџера за производе брэнда Тесла запосленом у друштву Техноманија, у којем је наведено: „... **да се посаветујем са тобом шта да радим са овим моделима**, на ВА су нам тек крајем месеца, да их спустимо на 24 999 на једно 7-10 дана, да не чекамо крај месеца ... или да их додамо за incentive ако није касно...“ након ког текста је дата табела са 3 модела телевизора брэнда Тесла, за које су наведени подаци о коадима на стању и коадима који су продати претходне недеље, иза које се наводи: „Како излази Vox, он је на 24999, Fox 25999, ја наравно увек скупља 26499 и 26999“.

Комуникација се наставља одговором: „није касно, хоћеш incentive? Или да спустимо цену? Да спустимо на активну цену и да дамо incentive“, те следи мејл са наводом: „На колико си мислио“. У наставку се наизменично размењују мејлови следеће садржине: „Кад би могли на 25 990 да идемо са incentivom било би супер“; „**А твоја маржа на 25999 би требало да буде колика? Incentive 500рсд?**“; „Пааа капирам да је 10% мисаона именица ал **немој испод 7% да идеш** прошарај Ок за 500 рсд“; „Може овако? Мислим да ти овако беше РУЦ рачунаш? **Да спустимо ПМП цену** за 1000 доле и 500 рсд incentive? Кад можемо да кренемо?“. Након последње наведеног текста се у наставку доставља табела која садржи податке о шифри два модела телевизора брэнда Тесла, и колоне са називима: Редовна ПМП, Акцијска ПМП, Подршка, Фактурна цена, ННЦ и РУЦ, након које се наводи: „П.С Рачунате incentive и на online?“. Следи мејл у ком се наводи: „Изволи предлог за 40“, оне иду без incentiva ... ако ти је ово ок, њих би могли да поручите некад“ и доставља се табела која изгледа као претходно описана али за друга два модела телевизора брэнда Тесла, а у наставку се наводи: „Баци поглед па јави, кад би шта радили... ја сам да све пустимо на неких 7-10 дана да видимо како иде ... можемо обе акције одједном, можемо поделити, како год ...“. Комуникација се наставља мејлом запосленог у друштву Техноманија са следећом садржином: „**Да ли ти је битно да цене не буду видљиве online или?**“ на који се од стране менаџера за производе брэнда Тесла даје одговор „...знаш да је мени цена на online-у увек проблем, али ако ти је online сада плануо можда да истрпим једно 10 дана...“. Последњи издвојени мејл из ове групе је упућен од запосленог у друштву Техноманија у ком се наводи: „Идемо овако“ и доставља табела са следећим колонама: Датум, брэнд, шифра, Модел, Наб цена, Подршка без ПДВ, МПЦ, Акцијска цена, РУЦ, попуст.

46. Група мејлова са предметом: „Тесла тбд“, од којих је први 20.11.2019. године упућен од стране менаџера за производе брэнда Тесла запосленом у друштву Техноманија, у којем је наведено: „...за 32Т303ВН хоћеш ли да повећамо КО на 45 рсд и да радиш на 11 799? ... За моделе молим те само да коригујемо мпц за ова два модела, радим их у минусу ако буду ниже од овога“, следи табела са колонама у којим се наводе модели телевизора брэнда Тесла, набавна цена, подршка и МПЦ акцијска. У наставку се доставља мејл следеће садржине: „...а да ми за 32Т303ВН даш подршку по sell outu 900 рсд? и да замолим Максу да радим на 3% и да идемо на 10.990 “ и одговор запосленог у друштву Comtrade: „...немам простора на 32Т303ВН за ту подршку, а да радиш ти за 3% и ја без зараде нема смисла...коначна табела је у наставку“. У наставку се доставља претходно описана табела, табела са називом incentive за децембар и табела са називом Предлог модела за ВА⁵. Даље следи мејл запосленог у друштву Техноманија у којем се наводи: „Потврђујем. Шаљи“, на који менаџер за производе брэнда Тесла доставља мејл у коме стоји: „У прилогу је ценовник за децембар ...“. На крају издвојене комуникације запослени у друштву Техноманија доставља мејл у ком наводи: „Само да проверим овде где је разлика са којим ценама ка мени идемо јер сам ја **ове укуцао ове на састанку?**“ и у наставку следи табела са следећим називима колона: шифра, ПМП цена, Фактурна цена, Поклономанија НЦ, која се односи на телевизор брэнда Тесла, мејл са наводом: „Поз ме ујутру да **прођемо ове цене да би их поставио** од 02.12.“, на који менаџер за производе брэнда Тесла доставља табелу са следећим називима колона: шифра, ПМП цена и Фактурна цена, која се односи на телевизор брэнда Тесла.
47. Група мејлова са предметом: „Тесла тв мп цене и online“, од којих је први 23.10.2019. године упућен од стране менаџера за производе брэнда Тесла запосленом у друштву Техноманија, у којем је наведено: „Драге колеге, молим вас да поставимо модел 24Е311ВН online, тенутно online имамо само стари модел који је доступан искључиво у

⁵

ВА – викенд акција

радњама. Такође **предлажем да коригујемо његову мпц** на 11.499 рсд. Потребно је коригивати цене за 32Т319ВН на 13.999 и 32Т319SH на 14.999. За све разлике на лагеру који имате издаћемо КО. Знам да је 32Т319ВН на каталогу али губимо време, ако је могуће да коригујемо мп цену. Молим за проверу да ли су instore спуштене цене за 43Т319SF и 43Т319BF“, затим нови мејл дана 25.10.2019. године „Заборавили сте ме, ајде у пон да ово променимо...“, као и 28.10.2019. године мејл следеће садржине: „Добро јутро, **како имамо корекције пмп цена молим вас да исте коригујете** а да ми урадимо подршку за лагер“ и доставља табела са следећим називима колона: Модел и Нове ПМП цене, која се односи на телевизоре брэнда Тесла. Као одговор се доставља мејл од 28.10.2019. године, са наводом: „...**Пусти нам одмах нов ценовник за све са све набавним ценама и примењујемо**“.

48. Мејл упућен 30.09.2019. године од стране запосленог у друштву Техноманија, групи запослених из друштава Техноманија и Comtrade, са предметом „Тесла октобар“, у чијем телу мејла се наводи да „нису добре цене у ценовнику, доста су нам неконкурентне ... Поготово вас молим да **се придржавате прописаног маржовника** јер све активности захтевате да радим из сопственог РУЦа. (shoppingmanije, брэнд дане и викенд акције). Редовне цене по ценовнику - 15% РУЦ⁶, Редовне акцијске цене - 10% РУЦ-а). Као наставак комуникације доставља се мејл којим се запосленима у друштву Comtrade објашњава да је запослени у друштву Техноманија већ дао коментаре на цене предложене од стране друштва Comtrade и у вези са тим је додато: „Наводно због Гигатрона и негде због Техномедие, цене су избушене. Дао је предлог цена где негде има 11-15% руц-а ...“. Наведени мејл је означен као прилог 10 записника о ненајављеном увиђају бр. 4/0-01-574/2020-3.
49. Мејл упућен 19.08.2019. године, од стране запосленог у друштву Техноманија, групи запослених у Comtrade и на адресу СТetail са предметом: „Ценовник септембар-акцијски и редован руц“ у ком се наводи следеће: „Драги сарадници, овим путем вас обавештавам да смо од стране менаџмента добили **прописане минималне (акцијске и редовне) РУЦ-еве и од тог правила не смемо одступати** ... Молба да нам доставите сви ревидиране ценовнике за септембар са примењеним правилом из наставка“, након ког текста следи табела са називима колона: група, редовни РУЦ, акцијски РУЦ, Black Friday RUC. Као одговор се доставља мејл са наводом: „Fyi“.
50. Група мејлова са предметом: „32Т319ВН“, од којих је први 15.07.2019. године упућен од стране менаџера за производе брэнда Тесла запосленом у друштву Техноманија, у којем је наведено: „...**Можете ли кориговати мпц** на 32Т319ВН од сутра на 15.999рсд и да вам издамо ПП на 137 комада које имате на стању? ПП би износи 101.033 рсд. Молим за потврду како бисмо издали КО“, као одговор се доставља мејл у ком се наводи: „...постављена цена од сутра. Пре потврде пп пошаљи ми нову калкулацију да погледам па ћу ти потврдити све“. Комуникација се наставља мејлом менаџера за производе брэнда Тесла са наводима: „...**Смањујемо мпц за 1000 рсд**, пп по комаду је $1000/1.2/1.13=737$, за 137 ком 101.033 рсд, цена ка вама за овај модел је 11.800, имате вашу маржу на 15.999 рсд...“. Следи одговор запосленог у друштву Техноманија: „...ово је калкулација. Извињење, моје колеге су пропустиле да примене цене. Од сутра постављене. Последњи лагер у наставку. Ово пишем у КО“, након чега следи табела са следећим називима колона: шифра, шифра, НЦ, ПМП цена, РУЦ. Следи мејл запосленог у друштву Техноманија у ком се наводи: „kind reminder за ко“ и одговор запосленог у друштву Comtrade „изволи КО“.

⁶ Назив који запослени користе за разлику у цени

51. Група мејлова са предметом: „Тесла ТВ услови Q1“, од којих је први од 22.01.2019. године, упућен од запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву Техноманија, у ком се наводи: „Испод следе услови за куповину Тесла телевизора за Q1 2019. .... Из ове зараде сама финансираш попусте Шопингманију, дане пензионера, дане брэнда, викенд акција, учествујемо у incentive додатно сваког месеца, додатно имаш и таргет скалу за sellin ...“, следи одговор „...две ставке ми се уопште не свиђају: markup-као прво цене на тржишту су увек различите у односу на ценовник који мени пошаљете. Као друго износ ти није добар, што бих пристала на мање од ...“, затим запосленог у друштву Comtrade: „...испод су моји коментари, markup: као прво цене на тржишту су увек различите у односу на ценовник који мени пошаљете-у ценовнику су дефинисане ПМП цене. Знаш да увек има оних који желе да испрате, између осталог и наше договорене активности (шопингманије, дани пензионера, online попусте и остало) и онда ти то урушава слику тржишта. Генерална слика је ок, испод сам дао пример најпродаванијег модела где је само Металац искочио са понудом, сви остали су на нивоу, ...“ након чега се доставља слика екрана са понудом, односно ценама модела 32Т319ВН телевизора брэнда Тесла које наплаћују купци друштва Comtrade, објављене на сајту eronuda. Након комуникације о одређеним комерцијалним условима, следи мејл упућен од стране запосленог у друштву Техноманија „Дајте сада ценовник“, као и одговор запосленог из друштва Comtrade: „Потврђени услови ...“.
52. Група мејлова са предметом: „Калкулација за КО авг“, од којих је први 30.08.2018. године, упућен од стране запосленог у друштву Техноманија и у ком се наводи: „...у прилогу је калкулација за књижно одобрење (август)...“. Следе мејлови следеће садржине: „...сада мало ви нама неке паре да дате, ред је“, „...заиста нема смисла да вас хиљаду пута подсећам да ми издате Књижно! Данас до 12h да ми пошаљете КО“, као и одговор запосленог у друштву Comtrade: „за шопингманије и Тесла дане је договорен support 5% на фактурну цену а не на малопродајну цену, није добра табела, шаљем исправку“, на који се доставља одговор: „То није тачно. Никада до сада на категорији ТВ није тако обрачунавано. Молим да ХИТНО пошаљете тражени КО...Молим да потврдите да ћете сваки следећи месец моћи да испоштујете наше рокове везано за издавање КО...“. Запослени у друштву Comtrade доставља мејл у ком се наводи: „...тражени рокови ће, убудуће, бити стриктно поштовани...што се тиче подршке за шопингоманију, калкулација је увек била наредна ПМП цена x 0,1/2/1.2/1.1 тј ПМП цена x 0,05/1.2/1.1“, а комуникација се наставља разменом мејлова којим се расправља око метода рачунања КО за промену ПМП, међу којима и мејл у којем запослени у друштву Comtrade наводи: „... није први пут да делимо супротне ставове у вези тумачења „делимо попуст-пола-пола“. Проверићу на који начин је мој тим до сада обрачунавао, свакако су погрешили ако су користили овај метод. Када се ПМП цена мења, нпр. са 18.999 на 17.999РСД - одобравамо Price Protection од 1.000 РСД/1.2/1.1. На дати начин ће **сваки купац имати и даље редовни markup од 10% продавајући робу по новој ПМП цени** од 17.999РСД. Иста логика је апликативна овде – када делимо попуст према крајњем потрошачу пола:пола. Разлику између старе и нове Мп цене треба поделити пола:пола и онда дати износ умањити за ваш редовни маркуп и ПДВ. (поделити са 1.2 и 1.1). Тек онда можемо да кажемо да смо терет попушта сносили пола:пола. Свакако, једино умањење ваше редовне зараде из попушта може бити предмет дискусије, евентуално...“. Међу последњим мејловима у оквиру ове комуникације је и мејл запосленог у друштву Comtrade у ком се наводи: „... Ипак морате да разумете и нашу позицију; **Месечни извештај мора бити у складу са недељним ПСИ-евима, иначе губимо сваки контролни механизам ...**“.
53. Мејл са предметом: „Исправи цене на сајту-ТЕСЛА ТВ“ од 20.09.2017. године, упућен од запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву Техноманија, у којем се наводи: „... од 15ог важе нове пмп, подршку сте добили. Приметио сам да неке цене на сајту нису

како треба, молим те исправите то хитно. Уколико акцијате скините ове моделе привремено са сајта“. У наставку мејла су дати линкови на сајт tehnomanija.rs за моделе телевизора брэнда Тесла, и то: 24s306hb, 49s306bf, 55s306bf и 55s606sus. Поред линкова, стоје напомене како следи: „овде је нижа него што треба, хитно исправити!!!!“; „такође нижа него што треба“ и „и овде!“ . На крају мејла је достављена табела која садржи шифре телевизора брэнда Тесла и ПМП ценама.

Издвојена електронска комуникација између запослених у друштвима Comtrade и Gigatron

54. Група мејлова са предметом: „Тесла ТВ промена ПМП цена“, од којих је први 01.06.2020. године, упућен од стране запосленог у друштву Comtrade и у ком се наводи: „Поздрав, у наставку је преглед модела и нових ПМП цена које важе од данас“, након чега следи табела са следећим називима колона: модел и ПМП цена, за телевизоре брэнда Тесла, затим мејл упућен од стране запосленог у друштву Gigatron у ком се наводи: „43Q300BF - 0, 43T319BF - 7 ком, 43T319SF - 101 ком, 40S393BF - 10 ком“. Комуникација се наставља мејлом менаџера за производе брэнда Тесла у ком се наводи следеће: „Молим за проверу калкулације за КО“, након наведеног текста у мејлу је табела са следећим колонама: у пољима прве колоне су исписани модели и количине које је доставио запослени у друштву Gigatron у претходно описаном мејлу, колона нова ПМПЦ, количина, нова ФЦ, стара ФЦ и КО износ. Као одговор на претходни мејл запослени у друштву Gigatron изјављује: „ок“, а добија одговор у ком се наводи: „Одобрење је у прилогу“.
55. Група мејлова са предметом: „Тесла цене“, први мејл упућен је 11.12.2019. године од запосленог у друштву Gigatron, а задуженог за Tesla shop, ка запосленом у друштву Comtrade, у ком се наводи: „...**можеш ли ми послати актуелне МП цене** за <https://shop.tesla.info>. Имали смо и Тесла телевизоре за Black November и Black Friday па да потврдимо да се цене на <https://shop.tesla.info> поклапају са ценама на <https://www.gigatron.rs>“, која се наставља разменом мејловима у којима се наводи: „шаље ти Радош у једном фајлу обједињено“ и „ок **чекамо препоручене цене за артикле <https://shop.tesla.info> па ћемо их проверити и кориговати уколико постоје неслагања**“.
56. Група мејлова са предметом: „Корекција ПМП 43“, први мејл упућен је 29.10.2019. године од запосленог у друштву Comtrade, у ком се наводи: „Кориговали смо ПМП цену за следеће моделе“ након ког текста је достављена и табела са колонама: Модел, Нова ПМП цена и Нова ФЦ. На наведени мејл је достављен одговор са наводом: „ОК, **исправљамо цене до сутра**“. Описана комуникација представља и прилог 9. записника о ненајављеном увиђају бр. 4/0-01-574/2020-3 од 01.09.2020. године..
57. Група мејлова са предметом: „Поруџбина“, од којих у првом мејлу од 23.10.2019. запослени у друштву Gigatron наводи моделе телевизора брэнда Тесла и број који поручује, на који добија обавештење од запосленог у друштву Comtrade да је за један модел промењена ПМП цена. Запослени у друштву Gigatron доставља слику екрана-картице малопродајног артикла са платформе Gigatron NAV за два модела од којих је за модел (за који је промењена ПМП цена - 24E311BH) као МП цена на дан 21.10.2019. године наведен износ од 14.449,00 рсд, уз навод: „Пошаљите КО за лагер оба модела како би могли да променимо цену...“.
58. Група мејлова са предметом: „Тесла цене“, од којих је први мејл упућен 08.10.2019. године од стране запосленог у друштву Gigatron, са наводима: „Треба ми

допуна...пошаљите ми цене за моделе које тренутно имате на лагеру...“, након чега се размењују мејлови следеће садржине: „...у наставку су модели који су тренутно расположиви и цене, немамо на стању 40“ и 43“...“; „**А где су МП цене**“; „...МП цене можеш формирати самостално“; „Значи то је нови систем...па ко кога за...е нисам сигуран да ћете тако нешто урадити...ја тако не волим да радим...онда ћу вам слати цене по којима хоћу да купујем...“; „Није нови систем, цене су на нивоу Тесла недеље, кориговала сам ти цену за 32 ... За 32S393ВН договор је био да имате 15% РУЦ-а, уколико желиш да променимо модел за incentive, можемо. Није принцип ко ће кога да превари, не бих гледала све са малициозном намером...“; „...нисте ви фирма од 5 запослених а тако се понашате...па **тешко можемо било шта да се договоримо док је хаос на тржишту. Хоћу јасан план за Теслу, колико, шта, маржа...**“; „...у прилогу је табела са тренутно расположивим количинама.

59. Група мејлова са предметом: „Тесла ценовник-август“, од којих је први мејл упућен 31.07.2019. године од стране запосленог у друштву Comtrade и у ком је дата табела са следећим називима колона: Шифра, Bar Code, Артикал, Цена без пдв и ПМП цена, за телевизоре брэнда Тесла, након чега се размењују мејлови са моделима телевизора брэнда Тесла на којима је маржа 15% у ценовнику, међу којима је и одговор запосленог у друштву Comtrade на тему предметне марже, у ком се наводи: „32 обичан би требало само да има, али сам уписао 15999, у navisionu нам је 16999 моја грешка“, након којег запослени у друштву Gigatron доставља мејл следеће садржине: „...молим те погледај цене тог модела што си „грешком“ написао 15999, уместо 16999 и ХИТНО ми пошаљите коментар“ уз који текст се доставља и линк на сајт eponuda.com са понудом цене за модел 32319ВН телевизора брэнда Тесла, и наводи: „Молим вас да ми хитно пошаљете **која два модела радимо на 15%**, 32t319bh и још један...**Нећу више да купим ни један док не средите цене све цене...**“. Запослени у друштву Comtrade доставља одговор: „32t319 стави је на insentiv. Сада имаш добар улаз за свој лагер, имаш 160 на лагеру...поред 32 стави и 40K307...“ након којег мејла се доставља и линк на сајт eponuda.com са понудом цене за модел 40K307BF телевизора брэнда Тесла.
60. Група мејлова са предметом: „Разлика у цени“, од којих је први мејл упућен 10.04.2019. године од стране запосленог у друштву Gigatron, са наводима: „Да ли си направио калкулацију за Теслу после кориговања цена“, након чега се размењују мејлови следеће садржине: „...пошаљи ми улазне цене првобитно важеће и нове, снижене (да видим шта је по којим ценама ушло) јер ја имам само **разлике у препорученим МП ценама**“ и „Лагер је у прилогу, а калкулација у табели испод“ након ког текста је дата табела са називима колона: шифра, еан, тренутна RRP⁷, нова RRP, лагер, продаја за период 28.03-08.04, ком, подршка.
61. Група мејлова са предметом: „нивелација цена Тесла ТВ“, од којих је први мејл 11.07.2018. године упућен од стране запосленог у друштву Comtrade ка запосленима у друштву Gigatron, а у којем се наводи: „Здраво Сале, Имамо нивелацију цена следећих модела. **Молим те спустите цене**, за разлику исплаћујем КО по sell out-u“ а у наставку се доставља табела са следећим називима колона: Модел, Нова МПЦ, Стара МПЦ, Нова НЦ, Стара НЦ, Нова НЦ и КО разлика по комаду. Комуникација се наставља одговором запосленог у друштву Gigatron са наводима: „... не желим више да радим на овај начин. Дугујете ми одобрења ко зна од кад и ја више не могу да вас јурим или пошаљите одобрење одмах или узмите своје телевизоре. **Нећу уопште смањити цену телевизора док ми не пошаљете поврат**“, а затим и мејл са наводом: „Лагер на данашњи дан... Молим вас да ми данас пошаљете КО како бих могао од сутра да променим цене“, а из

⁷ recommended retail price

Comtrade се доставља одговор: „Ок, завршићемо данас све ЦН што дугујемо“. У наставку комуникације се размењују мејлови чији је предмет калкулација износа књижних одобрења за мај и јун 2018. године, које су углавном табеларно приказане, са подацима о старим и новим малопродајним ценама, старим и новим набавним ценама, комадима по моделу и износива књижних одобрења.

Издвојена електронска комуникација између запослених у друштвима Comtrade и Tehnomedia

62. Мејл упућен 27.08.2020. године, од стране запосленог у друштву Comtrade, са предметом: „Тесла ПМП цене“ у ком се наводи следеће: „... радим на сређивању, испоштуј ме, молим те“ након ког текста се доставља ПМП табела.
63. Мејл упућен 26.08.2020. године, од стране запосленог у друштву Comtrade, са предметом: „Cene Tesla WG“ у ком се наводи следеће: „...може ли помоћ да проверите цене на сајту за:“ и доставља се табела која садржи шифре за Тесла уређаје, групу потрошачке електронике производа и ПМПЦ. Запослени у друштву Tehnomedia доставља одговор: „...проверила сам цене и преправила их“, на шта запослени у друштву Comtrade реагује да цена за одређе моделе ипак није промењена и доставља молбу да се наведено провери.
64. Мејл упућен 24.07.2020. године, од стране запосленог у друштву Comtrade, са предметом: „Тесла ПМП цене“ у ком се наводи следеће: „У наставку су ПМП цене за Тесла ТВ“ и доставља табела са следећим називима колона: Шифра, Артикал и ПМП цена за моделе телевизора брэнда Тесла, а истог дана доставља и одговор запосленог у друштву Tehnomedia: „решено све, deadline уторак поподне“. Описана комуникација представља и прилог б. записника о ненајављеном увиђају бр. 4/0-01-574/2020-10 од 22.09.2020. године.
65. Мејл упућен 02.06.2020. године, од стране запосленог у друштву Tehnomedia, са предметом: „Тесла ТВ“ у ком се наводи следеће: „**Да ли су ово цене које треба да буду на сајту**“, и у наставку се доставља табела са следећим називима колона: Шифра, Артикал, Произвођач, Група артикла и ПМП цена, за телевизор брэнда Тесла а на који запослени у друштву Comtrade доставља одговор: „Да, ВС је исправио“.
66. Мејл упућен 22.05.2020. године, од стране запосленог у друштву Comtrade, са предметом: „Тесла ТВ промена ПМП цена“ у ком се наводи следеће: „ Драге колеге, у наставку је преглед модела и нових ПМП цена које важе од данас“, и у наставку се доставља табела са следећим називима колона: модел и ПМП цена за телевизор брэнда Тесла, а на који запослени у друштву Tehnomedia доставља мејл који садржи табелу са следећим називима колона: шифра, група, артикал, нова МП, количина, стара наб, нова наб, разлика и укупно, за исте моделе телевизора брэнда Тесла.
67. Група мејлова са предметом: „Тесла ПМП цене“, од којих је први мејл 04.11.2019. године упућен од стране запосленог у друштву Comtrade, а у којем се наводи: „Драге колеге, имамо додатне корекције ПМП цена“ након којег текста следи табела: са три модела телевизора брэнда Тесла и ПМП ценама за наведене моделе. На наведен мејл запослени у друштву Tehnomedia доставља одговор: „Молим за потврду, **артикли су стављени на нивелацију за сутра**“ а следи табела која садржи колоне: Шифра, Група, Артикал, Цена, Укупно, Нет, Нова Нет, Нова МП, Разлика, Укупно, где се у колони Нова МП наводе исте цене по моделу које су наведен у колони ПМП цена табеле достављене у претходно описаном мејлу од запосленог из друштва Comtrade. У наставку комуникације се размењују мејлови чији је предмет рачунање књижних одобрења.

68. Мејл упућен 24.10.2019. године, од стране менаџера за производе бренда Тесла, запосленима у друштву Comtrade, са предметом: “40K309BF“, у ком се наводи „Набављао је по цени од 18.400 а сада ће по 16.223. Разлика је 2210. Добиће КО за разлику, 7 комада, плаћамо по излазу и **пратимо да ли је кориговао цену на 21.999**“, као наставак комуникације је мејл од 31.10.2019. године, са истим предметом и прилогом: „Извештај Comtrade-ТМС, ТЕHНОМЕДИ СЕНТАР D.O.O, Tesla Tv po sell out-u, октобар 31.10.2019. године, а у ком је наведено: „продао је 2 ком прошле недеље, одобрење у прилогу“;
69. Група мејлова са предметом: „затворени КО“, од којих је први мејл 27.03.2019. године упућен од стране запосленог у друштву Comtrade ка запосленима у друштву Tehnomedia, а у којем се наводи: „у прилогу је табела са одобрењима...“, затим запослени у друштву Tehnomedia доставља мејл у ком се наводи: „мени је ово нерешено“, након ког текста се доставља табела са следећим називима колона: артикал, количина, КО по ком. без ПДВ, Укупно КО са ПДВ, Потврдио, Стигло, Коментар/Напомена, као део исте комуникације је и мејл од 02.04.2019. године, а између запослених у друштву Comtrade, у ком се наводи: „зелено обележено, за шта им је подршка – 32к307ВН и 32Т319SHS?“ након ког текста је достављена и табела са следећим називима колона: артикал (назив), количина, КО по ком. без ПДВ, Укупно КО са ПДВ, стигло (Да/Не), коментар/напомена, извештај лагера на дан 18.03.2019;
70. Група мејлова са предметом: „Тесла таблети-пресек 31“, од којих је први мејл 01.08.2016. године упућен од стране запосленог у друштву Comtrade, а у којем се доставља табела за коју је наведено да представља анализу за Тесла таблете, а након чега се наводи: „Обзиром да је продаја слабија ево пар предлога да убрзамо постојећи лагер,
1. **нова препоручена малопродајна цена** за Тесла таблет Л7 3г је 11,990,00 динара. На ту цену партнерима обезбеђујемо 10%, код вас је 12,990.00. Немања ће вам исплатити разлику па те **молим да спустите цену**.
  2. Тесла М8 3Г, можемо да договоримо да направите instore акцију на 13,990,00 (цена не би требала да буде оглашена на сајту) за количине које имаш на стању. Ако се слажеш рачунајте 8% на овај модел за ових 8 комада. Немања ће издати КО на основу извештаја о продаји.
  3. За тренутну количину коју имате на стању обезбедићемо insentiv за продавце у износу од 200 динара. Исплата по пријављеној продаји на недељном нивоу“
- Након наведеног мејла запослени у друштву Tehnomedia дана 03.08.2016. године доставља одговор: „...**данас нивелишем цене** за Теслу ТТЛ7 3Г-подршка за 6 ком 1458.18+пдв, Тесла М8 ТТМ83Г Black-нова цена 13,990 (види се само у радњи), подршка за лагер 8939+пдв - исплата по извештају о продаји...“, као и мејл: „... Мора ли КО да иде по продаји обзиром да су мали износи можеш да издаш комплет КО ради се о тотал вредностима мање од 150е, искрено проблем ми је да пратим то сваке недеље овако знамо да се цене нивелишу данас и за данашњи лагер Немања шаље КО?...“
71. Мејл упућен 19.05.2016. године, од запосленог у друштву Comtrade, законском заступнику друштва Tehnomedia, са предметом: „Тесла мобилни телефони“, у ком се наводи: „Стигли су Тесла мобилни телефони, спустили смо цену и продајемо их по 74е. **Препоручена цена је 14999 и тако је сви држе на еronudi**“ и у наставку се доставља линк на сајт еronuda.com са понудом цена за модел телефона бренда Тесла, након којег се наводи: „Ви са том ценом имате 27% маргине...“.

**Издвојена електронска комуникација између запослених у друштвима
Comtrade и Emmezeta**

72. Мејл упућен 06.05.2020. године, од запосленог у друштву Comtrade, са предметом: „Тесла ТВ“, у ком се наводи: „... у прилогу су цене за Тесла ТВ, има и неких нових модела са већом дијагоналном“ испод ког текста је табела са следећим називима колона: шифра, Артикал, ПМП цена, ФЦ, ФЦ пдв, РУЦ и РУЦ %, за телевизоре бренда Тесла.
73. Мејл упућен 04.02.2020. године, од запосленог у друштву Emmezeta, са предметом: „Тесла 32““, у ком се наводи: „**Тао, имате ли неку 32“ да ми акцијска цена буде 11,999? ...**“, на које запослени у друштву Comtrade доставља одговор: „... настављамо у духу изузетне сарадње и оно што можемо да понудимо је следећи модел 32E309BH, 32” TV ledslim, DLED, DVB-T2/C/S2, HD ready по цени од 9.520,00+пдв (**услов је да се не оглашава online**) **на њему би имала неких 5% зараде**, тренутни само ово имамо од 32-ки и немамо луфта што се цене тиче...“.
74. Мејл упућен 23.05.2019. године, од запосленог у друштву Emmezeta, са предметом: „Comtrade rus“, у ком се наводи: „... Управо смо добили мејл од управе да руц без књижних одобрења мора да буде мин 7%. На Comtrade је 5,1% са урачунатим ЦН. Као што сам ти зимус рекла, 10% на Тесли је недовољан РУЦ, поготово поредећи са осталим по пате брендovima. Просечан РУЦ без акције треба да буде 15%, зависно од модела и дијагонале, негде мање негде више. Молим те да за ценовник са новим условима. Последице недовољног руца нам још нису речене, али јасно је у ком правцу могу да иду.“
75. Мејл упућен 23.01.2019. године, од запосленог у друштву Comtrade, са предметом: „Тесла цене за фебруар“, у ком се наводи: „... Изволи цене за фебруар. Што се мене тиче, **стави све осим црвених на акцију**“ следи табела са следећим називима колона: Bar Code, ПМП цена, Набавна цена са ПДВ, Зарада на акцијску цену, РУЦ на акцијску цену, Зарада на ПМП цену и РУЦ на ПМП цену. Црвеном бојом су у описаној табели означени модели телевизора бренда Тесла за који стоји да их нема више.
76. Интерни мејл запослених у друштву Comtrade од 08.10.2018. године, са предметом: FW: Emmezeta TV, у ком је наведено: „...Обавести Невену да **цене за испод два наведена тв-а требају да се коригују**: 32S356 цена 16999, 49S306 цена 38999“. Описани мејл запослена у друштву Comtrade а која је добила инструкцију од лица задуженог за праћење цена такође у друштву Comtrade, прослеђује запосленом у друштву Emmezeta.
77. Група мејлова са предметом: „Тесла тел“, од којих је први мејл 04.09.2018. године упућен од стране запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву Emmezeta, у ком се наводи: „... Ево калкулације за тесла тел“ након ког текста следи табела са следећим називима колона: Šifra, Name, Brand, EOL, NC, CENA ЕММЕ, Lager, W34, W34 Value, РМР цена, Nova NC, Podrška и Nova МР цена. Након табеле се наводи: „Молим те да урадимо ... данас и средимо цене за телефоне и распродамо ЕОЛ моделе“. Даља комуникација се води са предметом утврђивања ко је задуже за телефоне у друштву Emmezeta, а како би се цене „средиле“.
78. Група мејлова са предметом: „Тесла ТВ“, од којих је први мејл 04.09.2017. године упућен од стране запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву Emmezeta, у ком се доставља табела са следећим називима колона: Модел, ПМП цена и Разлика, а након које се наводи: „... ово су цене од 15.09. За тебе **нове МП важе од данас** (10% на нове ПМП), па до 15ог имаш прилику да додатно зарадиш ...“. На описани мејл запослени у друштву Emmezeta истог дана одговара: „у наставку је лагер тражених модела по центрима:“, након којег текста се доставља табела са следећим називима колона: Центар, Шифра, Партнер СКУ, Продаја, Лагер, Нова МП цена, Разлика и Тотал разлика. Утврђено је да су цене које су наведене у колони Нова МП цена по моделима једнаке ценама које су

наведене у колони ПМП цена у табели из претходно описаног мејла који је достављен од стране запосленог у друштву Comtrade. Након последње описане табеле је наведено: „ ... цене ће бити нивелисане. Подршку ћемо пребацити на Тесла фонд ...“.

Издвојена електронска комуникација између запослених у друштвима Comtrade и XLS

79. Мејл упућен 27.08.2020. године, од запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву XLS, са предметом: „Тесла ПМП цене“, у ком се наводи: „Ћао, молим те за помоћ“ након ког текста се доставља ПМП табела, на који запослени у друштву XLS доставља одговор: „Променио сам од сутра 32Т303SH, а ова два од 43“ су ми на shopping weak-у до краја недеље, као што сам ти већ рекао“. Описани мејл чини и прилог 15 записника о ненајављеном увиђају бр. 4/0-01-574/2020-14 од 29.09.2020. године.
80. Група мејлова са предметом: „Тесла тв-нови модел“, од којих је први мејл 22.10.2019. године упућен од стране запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву XLS, у ком се наводи: „ ...стигла нам је нова количина модела 32Е309ВН, нова цена за овај модел је 13.999 рсд, такође имаћемо још две корекције ПМП цена за 24Е311ВН и 32Т319ВН“ након ког текста се доставља табела са следећим називима колона: Модел и Нова ПМП цена, на који мејл се доставља питање: „... одобрење иде по продаји?“ на шта запослени у друштву Comtrade доставља одговор: „Пошаљи лагер одмах радимо“. У наставку комуникације се размењују мејлови чији су предмет лагер, количине и набавне цене. Последњи у овој групи мејлова је од 31.10.2019. године у ком се наводи: „ ... у прилогу је лагер од 21.10.19. Пмп цене су се мењале 22.10. ...“.
81. Група мејлова са предметом: „СТ izveštaj.xlsx“, од којих је први мејл 24.04.2019. године упућен од стране запосленог у друштву XLS запосленом у друштву Comtrade, у ком се доставља табела са следећим називима колона: Модел, Опис, ПМП, НЦ, НЦ са пдв-ом, РУЦ и РУЦ% и извештај о продаји робе дат у табеларном облику. У наведеној табели у колони „Тип“ у једном пољу стоји: „Price protection“. У оквиру комуникације запослени у друштву Comtrade описани мејл прослеђује запосленима у друштву Comtrade, и у ком се наводи: „ ... у прилогу извештај продаје XLS-а за Тесла ТВ. По извештају **завршили смо са одобрењима по промени ПМП цена за 32 “...“.**
82. Група мејлова са предметом: „СТ izveštaj.xlsx-XLS“, од којих је први мејл 02.04.2019. године упућен од стране запосленог у друштву XLS запосленом у друштву Comtrade, у колони „Тип“ у једном пољу стоји: „Price protection“, а у колони „Коментар“ у једном пољу стоји: „Promena PMP cena Tesla TV mail: СТ izvestaj.xlsx – XLS Prodato 17 kom, ostalo 19 PO191561“. У оквиру комуникације се размењују мејлови од којих је у последњем мејлу од 05.04.2019. године упућеном од стране запосленог у друштву Comtrade, запосленима у истом друштву као назив прилога наведено: „Ct izvestaj.xlsx, XLS d.o.o Beograd (Zemun) **Podrska za promenu PMP cene za Tesla TV 03.04.2019. xlsx“.**
83. Мејл упућен 24.08.2018. године, од запосленог у друштву XLS запосленом у друштву Comtrade, са предметом: „Тесла реклама у претрази“, у ком се наводи: „ ... поставили смо на defaultnu претрагу нашег web shopa да се 100% времена ексклузивно приказује текст тј. Реклама за Тесла телевизор и то је одлична реклама, али је потребно да заиста рекламирамо најбољу цену. Испод те цене се на Еронуди подвукао Dudi Co, па бих да им скренете пажњу да **коригују цену одмах**, бар на 10 дана колико би нама трајала ова акција ... Надам се да ме разумеш и верујем да на ово можете тренутачно да утичете уз само један позив...“.

84. Мејл упућен 24.03.2017. године, од запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву XLS, са предметом: „Тесла цене април“, у ком се наводи: „Од понедељка 27.03. нове цене за 32ке а повећање цена од 01.04“, након ког текста се доставља табела са следећим називима колона: Модел, МПЦ април, сада и разлика.

85. Мејл упућен 21.11.2016. године, од запосленог у друштву Comtrade запосленом у друштву XLS, са предметом: „Тесла Тв најава промене цена“, у ком се наводи: „**Ово су цене које ће важити од 1.12. могућа ја нова промена цена око 15.12.**“, након ког текста се доставља табела са следећим називима колона: Модел и Планирана малопродајна цена.

Подносици и поступање странака у поступку

Друштво Comtrade је дана 25.11.2020. године доставило изјашњење на закључак о покретању поступка заведено у Комисији под бројем 4/0-01-574/2020-33 у којем је као најбитније, изнето:

- да постоји недоследност у поступању Комисије из разлога што је у конкретном случају покренут поступак из члана 10. Закона само против друштва Comtrade, док је у осталим поступцима покренут поступак против свих учесника у споразуму. На основу наведеног износи се мишљење да је Комисија, у обавези да утврди ко су учесници наведеног рестриктивног споразума, и да сходно томе, као и раније установљеној пракси, покрене поступке против оних учесника за које је утврђено да су учествовали у рестриктивном споразуму;
- да је дана 04.11.2020. године стручна служба Комисије спровела други ненајављени увиђај, и таквим поступањем повредила начело законитости и предвидивости прописано ЗУП-ом, на штету странке, чиме је орган прекорачио своја овлашћења и без икаквог образложења применио по други пут најтежу меру по странку-ненајављени увиђај, без образложења зашто није применио блажу. Изнет је и став да су на овакав начин незаконито прибављени докази, те је предложио да се исти изузму, о чему је одлучено посебним актом Комисије број 4/0-01-176/2021-20 од 04.06.2021. године;
- да је Комисија у оквиру своје анализе услова конкуренције очигледно пропустила да утврди колико је предметно тржиште, односно колики је тржишни удео брэнда Тесла на тржишту телевизора и да ли друштво Comtrade има такав удео да може значајно да ограничи конкуренцију на тржишту РС, те предлаже вештачење на изнете околности, о ком предлогу је одлучено посебним актом Комисије 4/0-01-176/2021-19 од 04.06.2021. године.

Изнет је и захтев за прекид поступка у складу са чланом 58. Закона о ком је одлучено дана 28.01.2021. године, решењем број 4/0-01-176/2021-1 којим је предлог одбијен. Предлог за прекид поступка по истом основу изнет је и у поднеску број 4/0-01-176/2021-5 од 01.03.2021. године, о ком је одлучено решењем број 4/0-01-176/2021-18 од 04.06.2021. године, којим је предлог одбијен.

Дана 21.05.2021. године друштво Comtrade је доставило поднесак под називом „Олакшавајуће околности у поступку испитивања повреде конкуренције“, заведен у Комисији под бројем 4/0-01-176/2021-17 у којем је као најбитније, изнето да:

- тржиште потрошачке електронике одликује велики број учесника и на страни продаје и на страни тражње, да се цене могу лако упоредити, па самим тим нико не жели да продаје производе по цени која је виша од непосредно конкурентске, а да ниске

- профитне марже онемогућавају флексибилност у погледу спуштања продајних цена јер би то водило пословању са губитком;
- електронска преписка и други документи на тему продајних цена који потенцијално представљају спорну праксу, за коју друштво Comtrade истиче да је настала из нехата, односно услед непознавања права конкуренције, није изазвала негативне ефекте на тржишту;
  - друштво Comtrade у свом раније пословању никада није учинило повреду конкуренције, а у току трајања предметног поступка поступало је одговорно, професионално и исказало спремност за сарадњу са Комисијом, те није ни на који начин ометало нити отежало прикупљање доказа, што може допринети ефикаснијем и економичнијем окончању поступка;
  - све потенцијално проблематичне радње су одмах прекинуте, а именован је повереник за заштиту конкуренције који ће се старати о примени прописа из области конкуренције, а организоване су и обуке за запослене;
  - друштво Comtrade није раскинуло ни један комерцијални уговор са купцима, нити је применило санкцију за непоштовање препоручених цена, што указује на одсуство намере;
  - је промет брэнда Тесла у укупном промету друштва Comtrade мали, што указује на то да циљ није био максимизација профита;
  - разлика у цени производа која је присутна у односу на тржиште Европске уније има везе са изостанком царина, нижих шпедитерских и транспортних трошкова;
  - постоји пад профитне марже, а што је последица неповољнијих набавних услова, и дат је графички приказ бруто и нето марже за период од 2016. до 2020. године.

Друштво Техноманија је дана 25.03.2021. године доставило поднесак заведен у Комисији под бројем 4/0-01-176/2021-10, под називом „Анализа олакшавајућих околности са пратећим аргументима у поступку испитивања повреде конкуренције број 4/0-01-176/2021-02 од 05.02.2021“, у којем је као најбитније, изнето да:

- не постоје отежавајуће околности, а да су испуњене олакшавајуће околности, које Комисија треба да узме у обзир приликом изрицања потенцијалне мере заштите конкуренције у предметном поступку;
- спорна електронска пошта и други документи до којих је Комисија дошла у току поступка могу евентуално указивати на спорну пословну праксу;
- било каква потенцијална повреда је учињена из нехата и нема значајне негативне ефекте на конкуренте, купце и потрошаче;
- руководство друштва Техноманија није са намером учинило потенцијалну повреду, већ из недовољног познавања права конкуренције, те да је руководство исказало намеру за пуну сарадњу у току читавог поступка;
- је промет брэнда Тесла у односу на целокупан промет друштва мали;
- комуникација о препорученим ценама није редовна пракса друштва и не односи се на читав продајни портфолио;
- руководство друштва Техноманија није било упознато са чињеницом да обавеза придржавања препоручене цене представља потенцијалну повреду конкуренције;
- је као купац прихватило стандардну форму уговора продавца;
- да је руководство покренуло активности усмерене на обустављање радњи и отклањање штетних последица повреде права конкуренције, те да су донета Обавезујућа правила за запослене за примену прописа о заштити конкуренције и организоване обуке запослених, а све у намери да се цео поступак утврђивања повреде конкуренције заврши брже, економичније и на најправеднији начин.

Друштво Gigatron је дана 20.04.2021. године доставило поднесак заведен у Комисији под бројем 4/0-01-176/2021-13 под називом „Анализа битних чињеница са пратећим аргументима у поступку испитивања повреде конкуренције број 4/0-01-176/2021-03 од 05.02.2021. године“ у којем је као најбитније, изнето да:

- 5.912 појединачних предузећа у Републици Србији послују као велепродавци и малопродавци на тржишту потрошачке електронике које се састоји из два највећа сегмента и то од тржишта потрошачке електронике и тржишта кућне електронике;
- друштво Gigatron опслужује само 7,7% укупног тржишта потрошачке електронике, а остварује минималне стопе профита;
- више цене у поређењу са појединачним тржиштима Европске уније настају услед царинске тарифе на увоз потрошачке електронике у Републику Србију и високих трошкова пословања;
- Gigatron, иако представља једног од водећих појединачних трговаца, заузима занемарљив удео у дистрибуцији својих добављача, па стога нема повољне услове као што то на пример имају друга предузећа из већих европских држава;
- како би били конкурентни на тржишту, продавци морају да нуде широки портфолио производа са што нижим ценама;
- присутна је нелојална конкуренција тзв. црно тржиште потрошачке електронике, које се заснива на куповини производа из суседних земаља чланица ЕУ, чиме се остварују ниже цене услед изостанка царинских намета, што има изузетно негативне последице по потрошаче и друга предузећа која послују у складу са релевантним правним оквиром, а крајњи резултат је снижавање опште малопродајне цене и знатан притисак на већ ниске профитне маргине.

Изнет је и захтев за прекид поступка у складу са чланом 58. Закона о ком је одлучено дана 01.04.2021. године, решењем број 4/0-01-176/2021-11 којим је предлог одбијен.

Друштво Tehnomedia је дана 27.04.2021. године доставило поднесак заведен у Комисији под бројем 4/0-01-176/2021-14, под називом „Представљање кључних чињеница у поступку испитивања повреде конкуренције број 4/0-01-176/2021-03 покренутог 05.02.2021.“ Како се наводи, циљ дописа је да се сагледају околности пословања и услови на тржишту који су довели до потенцијалне повреде права конкуренције као и представљање најважнијих околности које би Комисија требало да има у виду приликом изрицања мере заштите конкуренције, па је, између осталог, истакнуто да:

- је тржиште потрошачке електронике Републике Србије врло конкурентно јер на истом послује преко 5.000 предузећа, а разлика у ценама производа на тржишту Републике Србије и тржишту Европске уније проистиче из другачијих услова пословања, постојања царинских тарифа и других трошкова набавке који су релативно виши за домаћа предузећа;
- је преговарачка моћ друштва Tehnomedia изразито ниска, те исто нема могућности да на било који начин утиче на набавну цену, а потрошачи на тржишту су скоро савршено информисани и врло захтевни, те врше притисак на обим продајног асортимана и конкурентност цена;
- потенцијално спорну праксу иницирала је друга странка у поступку, а да друштво Tehnomedia није имало довољно релевантног знања да оцени правну валидност такве праксе;
- друштво Tehnomedia ни на који начин није утицало на отежавање спровођења поступка испитивања повреде конкуренције, нити је до сада учинило повреду конкуренције, а потенцијалну повреду конкуренције друштво је учинило нехатно услед недовољног знања;

- је промет анализираног брэнда и категорије производа изразито низак, без икакве могућности да се утиче на ниво конкуренције на тржишту;
- је обим сарадње са друштвом Comtrade био највећи у 2017. и 2018. години, а након чега бележи пад, тако да та сарадња није имала за циљ максимизацију профита и ограничавање конкуренције на тржишту јер би у супротном промет био неупоредиво већи;
- је друштво наплаћивало цене које се разликују од оних које је Комисија навела у закључку о покретању поступка, и као доказ за наведено достављен је графички приказ кретања цене модела 32T303BH и 43S605BFS Тесла телевизора, за период 25.03.2020.-25.08.2020. године;
- ће друштво ради спречавања потенцијално спорне праксе у будућности спровести низ едукација за запослене, ангажоваће стручњаке из ове области који ће анализирати кључна документа и одлуке друштва, а прва обука за запослене и менаџмент треба да се одржи 27. априла у просторијама друштва.

Друштво XLS d.o.o. је дана 24.02.2021. године у поднеску број 4/0-01-176/2021-3 истакло захтев за прекид поступка у смислу члана 58. Закона о ком је одлучено дана 01.04.2021. године решењем број 4/0-01-176/2021-12, којим је предлог одбијен.

Наводи странака из Изјашњења на Обавештење

На Обавештење Комисије, достављено странкама у поступку у складу са чланом 38. став 2. Закона, изјашњења су доставила друштва Emmezeta и XLS.

Друштво Emmezeta је дана 22.06.2021. године доставило поднесак заведен у Комисији под бројем 4/0-01-176/2021-26, у ком се, између осталог, наводи:

- од покретања поступка и спровођења ненајављеног увиђаја па до доношења Обавештења није предузета ниједна доказна радња у циљу расветљавања контекста прикупљених мејлова на ненајављеном увиђају и осталих прикупљених доказа;
- Комисија је у Обавештењу пропустила да утврди да ли за паралелизам цена постоји легитимно објашњење, зашто су цене телевизора више у Србији него у ЕУ и да ли је то последица неких других фактора а не повреде конкуренције;
- спорна комуникација из Обавештења која се тиче друштва Emmezeta не представља повреду конкуренције, при чему се не образлаже у чему би се тачно састојала наводна повреда друштва Emmezeta, нити је из Обавештења довољно јасно шта се друштву Emmezeta ставља на терет;
- у претходном периоду Комисија је обустављала поступак против мањих купаца који су, сходно својој величини, тржишној и финансијској снази, имали пасивну улогу и били у подређеном положају у односу на добављаче, па стога појединачно нису имали адекватну преговарачку снагу нити могућност да утичу на измену предлога о сарадњи наметнутих од добављача, с чим у вези истиче да се друштво Emmezeta не може сматрати значајним купцем друштва Comtrade у односу на обим продаје телевизора који су предмет спорних мејлова у Обавештењу;
- наводе се примери праксе Европске комисије у случајевима који се тичу одређивања цена у даљој продаји од стране произвођача/добављача у којима су кажњавани само произвођачи а не и малопродавци;

- оставља се могућност да је наводна повреда друштва Emmezeta резултат евентуалног непостојања свести запослених у друштву Emmezeta да комуникација о ценама може бити потенцијално забрањена, због чега је друштво спремно да добровољно размотри и понуди предлог сразмерних обавеза у смислу члана 58. Закона на основу којих би Комисија прекинула поступак;
- у складу са важећом ЕУ праксом износи се молба да се као релевантан приход за одмеравање казне узме само приход друштва Emmezeta остварен на тржишту на којем наводна повреда има ефекта и на које се повреда односи, односно на тржишту малопродаје потрошачке електронике, у сегменту телевизора, у Београду, као релевантном географском тржишту;
- у погледу садржине мејлова означених бројевима 31. и 38. у Обавештењу⁸, друштво Emmezeta износи да оно не учествује, већ се индиректно спомиње, а износи се став да друштво Emmezeta није део никакве заједничке стратегије друштва Comtrade и других купаца, да друштво Emmezeta није пратило да ли се остали учесници придржавају препоручених цена, као и да је одлуке о својим малопродајним ценама доносило самостално;
- за мејлове означене бројевима од 72. до 78. у Обавештењу, се наводи да представљају легитимно пословно оправдање јер представљају преговарање око висине набавне и препоручене цене између друштва Comtrade и Emmezeta у циљу остваривања што већег профита, да се преговара око набавне и препоручене цене јер друштво Emmezeta очекује одређени малопродајни ниво марже да би уопште прихватило предложену висину набавне цене, да заједничка дискусија два друштва у погледу набавне, препоручене и акцијске цене представља дозвољено понашање, као и да се термини „нивелација” и „кориговање” односе на промену старих препоручених цена на нове препоручене;
- да се у мејлу означеним бројем 74. у Обавештењу преговара о набавној цени, а не одређује се малопродајна цена, те да друштво Emmezeta износи своје генералне пројекције марже и у складу са тим захтева нов ценовник са новим условима, односно захтева бољу набавну цену;
- за мејлове означене бројевима од 73. и 75. у Обавештењу, се износи да представљају комуникацију друштва Comtrade и Emmezeta у циљу што успешнијег акцијског пласмана производа брэнда Тесла, и износи став да је наведено у складу са Европским смерницама о вертикалним ограничењима, на основу којих су преговори добављача и купца о могућој акцијској цени дозвољени;
- да мејл под бројем 76. у Обавештењу не упућује на закључак о постојању потенцијалне повреде, те да се мора образложити и навести да ли је друштво Comtrade условљавао друштво Emmezeta да се придржава препоручених цена;
- да у групи мејлова означених бројем 78. у Обавештењу, у вези којих је Комисија утврдила да су цене које су наведене у колони „нова МП” цене по моделима једнаке ценама које су наведене у колони ПМП у табели из претходног мејла достављеног од стране запосленог у Comtrade, а за шта се истиче да су то заправо нове препоручене цене на основу којих друштво Comtrade даје друштву Emmezeta необавезујућу калкулацију марже, уколико се препоручене цене примене;

---

⁸ Електронска комуникација је на исти начин, односно истим бројевима означена и у овом решењу

- у вези са мејловима друштва Comtrade који су означени бројем 42. у Обавештењу, где је реч о ускраћивању бонуса и рабата купцима који се не придржавају препоручених цена, се износи да друштво Comtrade није упућивало никакве санкције друштву Emmezeta уколико се не придржава препоручених цена;
- указује се на правни стандард у ЕУ за доказивање одређивање цена у даљој продаји у случају ASUS против *Европске комисије CASE AT.40465 - ASUS* у сектору потрошачке електронике: „*да је довољно да су најмање два учесника на тржишту изразила своју заједничку намеру да се понашају на тржишту на одређени начин.*”, те да по мишљењу друштва Emmezeta из Обавештења нигде не произлази да је друштво Emmezeta директно или индиректно исказало намеру да заједно са друштвом Comtrade одреди своју редовну малопродајну цену за предметне производе;
- у Обавештењу нису наведени критеријуми који су узети у обзир приликом образлагања мере, ни олакшавајуће ни отежавајуће околности, већ је само наведено да је реч о најтежој повреди и да је трајање три године, што је друштво Emmezeta оспорава, и додаје да није јасно које факторе ће Комисија примењивати при одређивању висине износа мере заштите конкуренције;
- стандард посредног доказивања у ЕУ пракси јесте да Комисија може да закључи да повреда конкуренције у виду споразума или другог понашања постоји на основу бројних коинциденција и индиција узевши их заједно само уколико у одсуству алтернативног разумног објашњења те индиције представљају повреду конкуренције са чим у вези се наводи параграф 53. одлуке Европског Општег Суда у Siemens AG случају T-1 10/07, Siemens AG vs EU Commission. У вези са овим се констатује да Комисија није испунила овај доказни стандард у Обавештењу јер закључке о могућој повреди изводи из појединачних фрагментарних и спорадичних мејлова који са другим доказима нису у корелацији, притом не испитујући алтернативна објашњења за наводну повреду;
- да концепт јединствене и континуиране повреде обухвата различита понашања за која је неопходно да се установи да ли су она комплементарна тако да кроз интеракцију доприносе остварењу антикомпетитивног циља од стране учесника у оквиру заједничког плана који има један циљ, стога, Комисија мора да покаже да је друштво Emmezeta желело својим радњама да допринесе заједничком циљу у коме су сви учесници учествовали, да је била свесна актуелног или планираног понашања других учесника у остварењу истих циљева или да их је могла разумно предвидети и да је била спремна да преузме ризик;
- да Комисија није несумњиво доказала предметну повреду конкуренције, па друштво Emmezeta захтева да Комисија у најкраћем року донесе решење о обустави поступка у предметном случају.

Изјашњење друштва XLS на Обавештење

Друштво XLS је дана 28.06.2021. године доставило поднесак заведен у Комисији под бројем 4/0-01-176/2021-33, у ком се, између осталог, наводи:

- да је у потпуности сарађивало са Комисијом приликом спровођења ненајављеног увиђаја, те да су менаџмент и запослени у друштву приликом спровођења ненајављеног увиђаја поступили професионално, омогућили овлашћеним лицима приступ сви траженим документима и опреми, као и одговорили на питања која су им постављена;

- да би Комисија требала да обустави поступак против друштва XLS јер није учествовало у понашању које представља повреду конкуренције, те да ако Комисија ипак оцени да друштво XLS јесте повредило конкуренцију, предлаже да Комисија изрекне симболичну казну, имајући у виду чињеницу да је утицај друштва XLS на ситуацију коју Комисија потенцијално види као повреду закона био занемарљив, да је потенцијални обим тржишта на коме се повреда у којој је XLS хипотетички учествовао занемарљив, као и све друге олакшавајуће околности;
- да друштво XLS није учествовало у повреди конкуренције и да је самостално одређивало малопродајне цене чак и онда када их је одређивало на нивоу препоручених цена;
- да је тржиште потрошачке електронике у Србији изузетно конкурентно, ниско концентрисано и фрагментирано, са великим бројем тржишних учесника, како на страни понуде у veleпродаји, тако и на страни тражње у малопродаји, а одликује га генерално ниска профитабилност. С обзиром на то да су малопродајне цене видљиве, наведено тржиште је транспарентно. Купцима су у сваком тренутку доступне цене истих производа код различитих малопродаваца на тржишту, и немају додатних трошкова приликом одабира између малопродаваца, из ког разлога, постоји природна тенденција на тржишту ка уједначавању цена, а имајући у виду да малопродавци већ примењују најниже марже које им омогућавају минималну профитабилност;
- да нису постојале принуда, условљавање, нити битне погодности уколико би препоручена цена била и примењивана, а да Комисија у Обавештењу није изнела никакве доказе да је друштво XLS трпело било какав притисак да се придржава препоручених цена;
- у вези са мејлом означеним бројем 83. у Обавештењу, се износи да је реч о „неспретној формулацији“ продавца, с тим да мејл треба разумети тако да запослени у друштву XLS очекује од Comtrade да, искључиво током трајања акције (10 дана) Comtrade својим veleпродајним ценама према Dudi Co не омогућава овом малопродавцу да спроводи своју акцију паралелно са акцијом друштва XLS. Како са становишта права конкуренције није спорно да се добављач и купац могу договарати о нивоу акцијске цене те да се добављач обавезе да неће истовремено спроводити акцију код више малопродаваца, те с обзиром на кратко трајање акције од 10 дана, такво понашање није могло имати за последицу нарушавање конкуренције;
- у вези са мејлом означеним бројем 80. у Обавештењу, даје се објашњење да наведеном комуникацијом Comtrade обавештава XLS да има нову цену за наведени модел Тесла телевизора који XLS већ има на лагеру и који је очигледно платио по већој цени, па стране преговарају нову набавну цену производа, тј. корекцију набавне цене. За наведени механизам се износи да омогућава да друштво XLS добије ретроактивни попуст на набавну цену за производе који су му остали непродати, како би био конкурентан. Даље се истиче да наведена пракса није спречавала XLS да самостално формира малопродајну цену која би била нижа у односу на конкуренцију. Додаје се и да уколико је намера Comtrade била да таквим поступањем према више малопродаваца подстакне изједначавање малопродајних цена, из визуре друштва XLS књижна одобрења те врсте нису била одлучујући фактор у формирању малопродајне цене;
- малопродајни објекти и сајт друштва XLS су се водили под именом ComTrade SHOP на основу Уговора о жигу, иако ова два друштва нису повезана лица у смислу члана 5. Закона, па је неосновано закључено да такво пословање превазилази уобичајен однос

дистрибутер-купац и да је олакшавало примену цена у даљој продаји договорену између наведених друштава;

- Комисија је пропустила да утврди колико су производи брэнда Тесла значајни за друштво XLS, с обзиром да производи брэнда Тесла учествују у малом проценту (XX у 2018. године) у укупној продаји друштва XLS;
- удео друштва XLS на тржишту малопродаје потрошачке електронике у Београду, у коме друштво XLS има четири малопродајна објекта, према подацима Комисије из 2018. године је износио око 5,5% а на тржишту Србије 2,2%. Напомиње се да друштво XLS нема малопродајне објекте ван Београда;
- уколико Комисија упркос изнетим аргументима оцени да друштво XLS јесте извршило повреду конкуренције из члана 10. Закона, предлаже се одређивање само симболичне казне, имајући у виду да не постоје отежавајуће околности на страни друштва XLS, а да постоје олакшавајуће околности које би оправдале изрицање ниже казне. Наиме, ни менаџмент ни запослени у друштву XLS нису имали намеру да заједно са добављачем одређују цену производа у даљој продаји, нити да поштовањем препоручене цене ускладе малопродајне цене са другим учесницима на тржишту малопродаје. Истиче се да друштво XLS до сада није било кажњавано за било коју повреду конкуренције, нити је, у овом или било ком другом случају подстрекавало друге учеснике на тржишту на нарушавање, ограничавање или спречавање конкуренције;
- евентуална повреда није могла имати штетне последице на конкуренцију, имајући у виду обим продаје који је друштво XLS остварило у односу на производе за које Комисија сумња да је дошло до одређивања малопродајне цене од стране добављача;
- како друштво XLS није учествовало у понашању које представља повреду конкуренције предложено је да Комисија обустави поступак у односу на ову странку.

Остале странке у поступку нису доставиле изјашњење на Обавештење у назначеном року, иако је утврђено да су све странке примиле Обавештење, као и да није захтеван додатни рок за њихово изјашњење.

Утврђена повреда конкуренције

На основу анализе изјашњења, прикупљених доказа, навода и изнетих ставова странака у поступку утврђено је следеће.

Малопродавци потрошачке електронике, овде странке у поступку, су производе брэнда Тесла продавали по готово истоветним ценама. Из чињеница утврђених у поступку произлази да је наведено резултат успостављених механизма на основу којих друштво Comtrade својим купцима доставља цене у виду ПМП цена по којима ће се производи брэнда Тесла продавати. Наведено је вршено достављањем ценовника који садрже ПМП цене, а за које није недвосмислено наведено да нису обавезујуће, достављањем путем електронске поште ПМП табела, или понекад табела са већ унетим податком о МП цени, као и објављивања ПМП цена путем платформи где се улиставају и приказују само производи који имају наведену ПМП цену. Купци друштва Comtrade, остале странке у поступку, су готово одмах по добијању информације о висини примењивале ПМП цене, због чега су цене на тржишту готово идентичне, а наведеним се смањивала ценовна конкуренција, конкурентски притисак на

тржишту малопродaje и избегавао ризик и неизвесност конкурентске борбе, чиме је и ограничен избор потрошача у погледу цена.

Такође су успостављени и механизми праћења, односно контроле примене ПМП цена, и то праћењем платформи о оглашеним малопродajним ценама, као што је сајт eronuda.com, њиховим упоређивањем са ПМП ценама и давањем налога купцима да исте усагласе, односно да се ПМП цене примењују као малопродajне. Механизам праћења је спровођен и достављањем информација малопродavaца о другим малопродavцима који наплаћују цене ниже од ПМП цена, чиме су активно допринели праћењу и контроли примене препоручених цена. Као доказ за наведено оцењују се мејлови описани под бројевима 1.-43.

Под скраћеницом МП цена углавном се подразумева малопродajна цена, али је запослени у друштву Comtrade користе и као скраћеницу за минималну продajну цену, те врше контролу да продajна цена код купаца друштва Comtrade не буде испод цене која је одређена као минимална, а као доказ за наведено се оцењује мејл описан под бројем 24.

На основу описаних мејлова се закључује да су у друштву Comtrade одређени запослени задужени за праћење малопродajних цена на тржишту. Када се утврди да се наплаћују цене за производе бренда Тесла које су ниже од ПМП цена, или када дође до промене ПМП цена, ови запослени контактирају колеге запослене у друштву Comtrade задужене за конкретног купца/купце, уз давање налога да се купци контактирају и да се инсистира на примени ПМП цена. Такође се тражи и достављање потврде као доказа, као што је на пример слика екрана са портала на којима се оглашавају цене, да је ПМП цена примењена. У случају да купци не примене ПМП цену, понављају се налози и инсистира се на промени цена, а уколико купац не изврши промене малопродajних цена на начин на који се то од њега тражи, мада је утврђено да су купци углавном мењали цене на тражени начин, постоји могућност да се он казни укидањем рабата, и бонуса и не достављањем робе. Као доказ за наведено су оцењени мејлови описани под бројевима 6. и 42.

Такође је закључено да се под усклађивањем/сређивањем цена фактички подразумева примена ПМП цена и да се не толерише никакво одступање. Наведено је нарочито закључено на основу мејла у којима се тражи усаглашавање цена које се разликују за 9 динара од ПМП цене, а који је описан под бројем 42.

Однос друштава Comtrade и Gigatron, а у вези са управљањем и уређивањем сајта shop.tesla.info је специфичан, посебно имајући у виду да је утврђено да наведеним сајтом управља/уноси податке/ друштво Gigatron. Као резултат ове сарадње друштво Gigatron врши промену цена производа бренда Тесла на сајту shop.tesla.info по налогу друштва Comtrade, које није малопродavaц ових производа већ је то друштво Gigatron. Стога друштво Gigatron цене које су оглашене на сајту shop.tesla.info, примењује и на сопственом сајту, чиме се губи самосталност овог друштва у формирању малопродajних цена нарочито у сегменту online продаје. Наведено је закључено нарочито на основу мејлова описаних под бројевима 8. и 55.

Такође, пословање друштва Comtrade и друштва XLS, чији малопродajни објекти и сајт су се водили под именом ComTrade shop, без њихове повезаности у смислу члана 5. Закона, превазилази уобичајени однос дистрибутер-купац и олакшавало је примену цена у даљој продаји договорену између наведених друштава.

Поред наведеног, у члану 3. Анекса 1. Уговора о продаји број Ц69860/2014 од 10.11.2014. године, који је закључен између друштава СТ Computers d.o.o. Beograd и XLS, у делу под називом „Цене и обезбеђивање конкурентности“ уговорено је следеће: „У случају смањења цена робе Продавца, која се код Купца налази на залихама за време трајања валуте плаћења

уколико није другачије назначено на фактури, трошак снижења на нову набавну цену пада на терет Продавца. Купац испоставља књижно задужење са спецификацијом залиха снижене робе и тако омогућава да очува конкурентан положај. Купац се обавезује да по захтеву Продавца доставља спецификацију робе која му се налази на залихама.“

Наведена одредба је доведена у везу са претпостављеном повредом конкуренције из разлога што може представљати финансијски подстицај за уједначавање цена у ланцу продаје друштва Comtrade што је важило и за друге странке у поступку у чијим уговорима није уочена ова одредба. Као доказ за наведено су оцењени мејлови описани под бројевима 47, 50, 52, 54, 60, 61, 67, 68, 69, 81. и 82.

Поштовање примене ПМП цене у случају када се она смањи се подстиче од стране друштва Comtrade давањем књижног одобрења купцу у виду одређеног износа који се одбија од износа на достављеној фактури за производе набављене по раније фактурисаној цени. Као услов за давање књижног одобрења се понекад тражи достављање од стране купца извештаја о продаји, залихама, количини и вредности продаје – тзв. PSI извештаја, на недељном или двонедељном нивоу, тако да се може пратити примена нових ПМП цена. Овај вид интервенције добављача се у мејловима назива и Price protection, incentive или подршка, указује на праћење и подстицање примене ПМП цена.

Поред непосредног/директног одређивања цена у даљој продаји, закључено је да је друштво Comtrade одређивало односно договарало са својим купцима висину њихових акцијских цена, али и висину марже коју ће купци друштва Comtrade применити, а што су купци прихватили, примењивали и пратили, на који начин су посредно одређене цене у даљој продаји. Као доказ за наведено су оцењени мејлови описани под бројевима 45, 48, 53, 58, 59, 74 и 78.

Друштво Comtrade је у договору са осталим странкама у поступку и путем описаног механизма одржавало цене у малопродаји на нивоу препоручених и контролисало цене које су објављене на сајтовима странака у поступку и других малопродавца. Слањем мејлова да се промени цена, нарочито на сајтовима, створило је код малопродаваца свест да је ПМП цена заправо малопродајна цена коју морају примењивати. Као доказ за наведено нарочито су оцењени мејлови описани под бројевима 53 и 63.

Комисија је извршила и поређење цена које су означене као ПМП цене и које је друштво Comtrade тражило да се примене, а што је изнето у описаним мејловима, са подацима о ценама по којима су друштва XLS и Tehnomedia продавала производе бренда Тесла у одређеним периодима, а прикупљеним у току ненајављених увиђаја, и то:

- преузете листе код друштва XLS са променама малопродајних цена свих њихових артикала и време када је цена промењена, генерисана из програма које ово друштво користи, а представља прилог 17. записника о ненајављеном увиђају број 4/0-01-574/2020-14 од 29.09.2020. године, са мејловима описаним под бројевима 79. и 80;
- преузетог документа код друштва Tehnomedia о историји промене цене за телевизоре бренда Тесла и чини прилог записника о ненајављеном увиђају број 4/0-01-574/2020-10 од 22.09.2020. године, са мејлом описаним под бројем 64;
- преузетог електронског документа код друштва Emmezeta у ком је приказано кретање малопродајних цена и чини прилог записника о ненајављеном увиђају број 4/0-01-574/2020-11 од 29.09.2020. године;

У току поступка уочено је да је ПМП цена коју малопродавцима доставља друштво Comtrade, полазна основа, те да се маржа у процентуалном износу одређује у односу на ову цену. На наведени начин друштво Comtrade фактички одређује зараду својих купаца, коју ће они остварити након продаје крајњем потрошачу по препорученим ценама уз примену процента марже одређеног од стране друштва Comtrade.

Комисија је на основу електронске комуникације и праћењем промена цена предметних производа утврдила да се малопродајне цене одржавају на нивоу ПМП цена. У случају одступања малопродајних цена од ПМП цена, од малопродаваца се захтева да своје цене ускладе са ПМП ценом. Утврђено је и да у ситуацијама када друштво Comtrade смањи ПМП цену за одређени производ брэнда Тесла, мејлом обавештава своје купце о томе и захтева од њих да одмах примене нове цене за шта даје књижно одобрење, уз услов да доставе извештај о продаји. Наведено такође води одређивању цене у даљој продаји јер подстиче купце да продају производ по цени коју нису самостално одредили, већ по оној коју им је одредио добављач.

Наводи странака о малом учешћу брэнда Тесла у укупном промету производа које продају и великом броју малопродаваца на предметном тржишту, нису од значаја за одлучивање у овој управној ствари имајући у виду врсту и тежину повреде.

Аргументација Комисије на наводе друштва Emmezeta

Након анализе навода друштва Emmezeta из изјашњења на Обавештење, оцењено је да су исти неосновани, из следећих разлога.

Друштво Emmezeta неосновано поистовећује околност обуставе поступка против неких малопродаваца у поступку окончаном решењем Комисије 4/0-02-77/2020-151 од 20.08.2020. године, чији је предмет био одређивање цене у даљој продаји, имајући у виду да се ради о различитим околностима случаја. Наиме, Комисија је у том поступку основано претпоставила да су Предузеће за производњу, промет и услуге Кепром д.о.о, Београд као продавац и остале странке у поступку као купци учинили повреду конкуренције, тако што су у појединачним купопродајним уговорима утврдили продајне цене и друге услове трговине. Стога је поступак покренут против свих потписника уговора о купопродаји као двостраног односа. У току поступка је, између осталог, утврђено да се ради о уговору по приступу и да одређени купци спадају у мале купце (трговачке радње, апотеке, или привредна друштва разврстана у Агенцији за привредне регистре као мала или микро) који, с обзиром на те околности, нису имали такву преговарачку позицију да су могли утицати на услове купопродајног уговора, па је поступак против њих обустављен.

У предметном поступку рестриктивни споразум није закључен у писаној форми у виду уговора. Доказ за постојање забрањеног договора о цени је садржан у међусобној електронској комуникацији. При томе, у Агенцији за привредне регистре, друштво Emmezeta разврстано је као велико привредно друштво, из ког разлога поседује већу преговарачку снагу у поређењу са странкама у предмету „Кепром“ у односу на које је поступак обустављен. Комисија је своју оцену о преговарачкој снази друштва Emmezeta засновала и на чињеници да друштво Comtrade ово друштво сврстава у првих 10 купаца, као и узимајући у обзир и да друштво Emmezeta врши продају разних производа брэнда Тесла, а не само телевизора, а које у обзир узима друштво Emmezeta у свом изјашњењу. Доказ за изнето су мејлови означени бр. 72. и 74. из којих се види да је друштво Emmezeta захтевало и остварило повећање РУЦ-а (разлика у цени) за производе брэнда Тесла са 5,1% на у просеку 15% од ПМП цене за годину дана, док су остали малопродавци остваривали мањи РУЦ.

Наводи самог друштва Emmezeta у погледу његове преговарачке снаге у односу на друштво Comtrade су контрадикторни из разлога што се у истом поднеску износи да друштво Emmezeta нема преговарачку моћ, а затим и да је у току преговора о набавној и препорученој цени ово друштво од друштва Comtrade захтевало нови ценовник, са новим условима и већом маржом.

Комисија је навод друштва Emmezeta изнет у изјашњењу на Обавештење да запослени не разматрају цене код других малопродаваца, оценила као нетачан, а нарочито на основу изјашњења запослене у друштву Emmezeta наведеног на страни 3. записника о спровођењу ненајављеног увиђаја у друштву Emmezeta од 29.09.2021. године, да „коришћењем услуге платформе Кликер омогућава се да се не посећује сајт сваког конкурента посебно већ се уз помоћ ове платформе гледају све цене конкурената”.

Како је утврђено да је друштво Emmezeta пристало на примену ПМП цена, да је преговарало са добављачем о висини своје зараде, односно марже, у циљу доказивања постојања повреде конкуренције није потребно доказивање и њихове примене у малопродаји и утврђивање последица таквог понашања. Закључење рестриктивног споразума треба посматрати одвојено од његовог извршења. Такође, одредбом члана 68. став 1. тачка 2) Закона је прописано да се мера заштите конкуренције може изрећи ако се закључи или изврши рестриктивни споразум у смислу члана 10. овог закона. Како за рестриктивне споразуме по циљу није релевантна последица односно Комисија није обавезна да је утврђује то је довољно само закључење рестриктивног споразума по циљу. Иако није обавезно, анализом електронски преузете документације је уочено истоврсно понашање свих малопродаваца, па и друштва Emmezeta у погледу поштовања ПМП цена које је одредило друштво Comtrade.

И поред тога што не постоји обавеза доказивања примене ПМП цена, како је Комисија дошла до електронског документа под називом „Кретања цена“ у којем је представљено кретање малопродајних цена телевизора брэнда Тесла у 2020. години, као пример примене цена одређених од стране друштва Comtrade, наводи се да је малопродајна цена модел 32Т303ВН телевизора брэнда Тесла код друштва Emmezeta током целе године била једнака ПМП цени.

Комисија приликом одлучивања није узела у обзир ни наводе друштва Emmezeta да је Комисија како би утврдила постојање повреде била у обавези да уради ценовну анализу и утврди да ли су цене телевизора заиста биле више као резултат заједничког одређивања цена, јер наведено значи да је Комисија приликом утврђивања постојања рестриктивног споразума по циљу обавезна да утврди ефекте и последице таквог споразума, а што није основано⁹. Такође, није неопходно ни доказивати примену санкција од стране добављача у случају не примењивања цена у даљој продаји, већ је као доказ постојања рестриктивног споразума довољан доказ постојања претње. Из наведеног разлога не стоје наводи друштва Emmezeta да Комисија није доказала санкционисање друштва Emmezeta за непридржавање ПМП цена.

Као недозвољено Комисија је оценила и одређивање цена у сегменту *on line* продаје, што је друштво Comtrade чинило, а што је утврђено на основу мејла означеног бројем 73. у коме се

---

⁹ У образложењу пресуде Управног суда I-1 У 19086/18 од 22.02.2019. године у случају одређивања цене у даљој продаји – Интерауто д.о.о. Чачак наведено је, између осталог, „имајући у виду да одредбе наведених уговора, којима су утврђене цене, представљају повреду конкуренције по циљу, односно рестриктивне споразуме који су сами по себи забрањени, Управни суд налази да је правилан закључак туженог органа да Комисија није била дужна да утврђује постојање ефеката, односно последица повреде конкуренције, правилно налазећи да само закључивање уговора који садржи одредбе које су рестриктивне по циљу, као у предметном случају, представља повреду конкуренције.

за одређени модел телевизора бренда Тесла доставља цена и наводи „услов је да се не оглашава *on line*”.

Неосновани су наводи друштва Emmezeta да мејлови означени бројевима 72. - 78. представљају уобичајено преговарање око висине набавне цене, из разлога што се у табелама које размењују странке у поступку често ни не наводи набавна цена, али је колона са ПМП, па чак и са малопродајним ценама обавезна. Такође је утврђено и да се РУЦ израчунава у односу на ПМП, а не у односу на набавну цену.

Најзад, и само друштво Emmezeta за мејлове означене бројевима 72. -78, поред већ наведеног, истиче „да представљају комуницирање око висине препоручене цене ради боље продаје производа” а то је управо оно што добављач и купац не би требало да раде. Наиме, ако је препоручена продајна цена у сваком ценовнику овог добављача и ако у сваком тренутку сваки његов купац има податак о препорученој продајној цени свако даље комуницирање око висине препоручене цене је проблематично са становишта правила о заштити конкуренције јер се може схватити као утицај добављача на примену препоручене цене нарочито ако је у питању тако значајан добављач и ако већина малопродаваца примењује препоручену цену. Стога је Комисија основано претпоставила, а у предметном поступку и утврдила и доказала постојање злоупотребе института „препоручене цене“ која се услед тога своди на одређивање цене у даљој продаји. Наиме, неспорно је да са аспекта заштите конкуренције није забрањено навођење препоручене малопродајне цене од стране добављача. Међутим, уколико се утврди да није реч о пукој препоруци, већ да је реч о цени за коју постоји обавеза и/или договор за њену примену и механизам праћења и контроле њеног поштовања, више се не може говорити о „препорученој цени“ већ о одређивању цене у даљој продаји.

Приликом оцене доказа у вези понашања друштва Emmezeta, Комисија је имала у виду и бројне наводе ове странке изнете у изјашњењу на Обавештење, да друштво Emmezeta и друштво Comtrade договарају висину препоручене цене и висину марже коју ће остварити друштво Emmezeta, и наведено посматра као редовну легитимну пословну праксу. Наиме, на пример, на страни 3. изјашњења се наводи: „Comtrade и Emmezeta преговарају око висине набавне и висине препоручене цене како би и Comtrade и Emmezeta остварили што већи профит ...“, „комуникација у наведеним мејловима представља уобичајене преговоре добављача и купца око висине набавне цене и нове препоручене цене“. На страни 5. се наводи: „Comtrade и Emmezeta преговарају око набавне цене и препоручене цене тако што Emmezeta легитимно очекује одређени малопродајни ниво марже да би уопште прихватила предложену висину набавне цене“. На страни 6. се наводи: „Emmezeta је у наводно спорним мејловима из Обавештења комуницирала са Comtrade-ом искључиво о висини набавне цене и висини препоручене цене како би издејствовала што бољу набавну и препоручену цену ...“, „ када Comtrade као добављач и Emmezeta као купац преговарају о висини набавне цене и висини препоручене цене за било који артикал неког бренда ...“. На страни 7. се наводи: „ ... Emmezeta преговара могуће износе марже, како би добила што бољу набавну цену и остварила што већи профит, итд.

Дозвољена пословна пракса јесте преговарање купца око набавне цене са добављачем, али купац мора бити самосталан у одређивању своје продајне цене, као и марже коју ће применити. Из наведеног разлога Комисија изнете наводе друштва Emmezeta оцењује као непосредан договор са добављачем о цени коју ће применити у даљој продаји, као и маржи коју ће остварити, а што представља посредан начин за одређивање цене у даљој продаји.

Довођењем у везу садржине изнетих мејлова који се односе на комуникацију друштва Comtrade и друштва Emmezeta о примени препоручене цене, маржи купца, и не објављивање договорене препродајне цене на веб страници за online продају, јасно произлази њихов циљ и

намера да заједнички одреде малопродајне цене друштва Emmezeta, када су производи брэнда Тесла добављача друштва Comtrade у питању.

Што се тиче предлога за прекид поступка који је друштво Emmezeta изнело у изјашњењу на Обавештење исти је оцењен као неблаговремен, па је предлог одбачен решењем Комисије број 4/0-01-176/2021-34 од 02.07.2021. године са наведеним образложењем.

Поред наведеног, Комисија није прихватила ни предлог друштва Emmezeta да се код евентуалног изрицања мере заштите конкуренције узме у обзир праксе Европске комисије те да се мера заштите конкуренције одреди у односу на релевантан прихода, а не у односу на укупан, из разлога што је чланом 7. као и чланом 68. став 1, тачка 2) Закона, прописано да ће се учеснику на тржишту одредити мера заштите конкуренције, у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини највише 10% од укупног годишњег прихода оствареног на територији Републике Србије.

Комисија није прихватила ни објашњење да подстицаји које даје друштво Comtrade под називима књижно одобрење, price protection, подршка и сл. представљају подршку у случајевима продаје производа потрошачке електронике по нижој цени уколико је у питању старији модел и смањивање набавне цене. Наведено може бити оправдано пословно понашање, али само у случају да малопродавац самостално одреди цену по којој жели и може да прода старији модел производа, а не и у ситуацији да добија одређену ценовну подршку само уколико поштује цену коју је добављач одредио или се о истој са добављачем договорио уз достављање доказа о томе.

У погледу навода о јединственој континуираној повреди, Комисија оцењује да се ради о тзв. јединственој и континуираној повреди конкуренције (single and continuous infringement). Наиме, ако скуп различитих радњи предузетих од различитих странка представљају део једног плана, односно једне пословне политике учесника на тржишту, који за циљ суштински имају повреду конкуренције, такви поступци се могу сагледати као јединствена и континуирана повреда конкуренције. Другим речима, то значи да у конкретном случају не постоји серија повреда конкуренције односно више рестриктивних споразума иако је сваки од малопродаваца, овде странака у поступку, био у појединачном уговорном и пословном односу са добављачем, друштвом Comtrade, у погледу набавке потрошачке електронике али су сви они заједно подржавали стратегију добављача о директном или индиректном одређивању цена у даљој продаји и својим учешћем у истој, у мањој или већој мери, дали допринос у њеном остварењу. Ово је нарочито закључено на основу интерног мејла друштва Comtrade означен бројем 42. који садржи табелу и навод: „У табели су и купци чије цене су мање 9 динара од ПМП цене, рекао си ми да сви морају да поштују у динар пмп, па сам се тиме и водила.“

Наводи друштва Emmezeta да је Комисија нашла доказе о наводно спорној комуникацији у свега неколико мејлова од укупно 85 издвојених мејлова, не умањују одговорност ове странке. Ово нарочито имајући у виду да је понашање друштва Emmezeta оцењивано у односу на целокупно прикупљену документацију на основу које у целини произлази да се њено понашање подудара са понашањем осталих малопродаваца/странака у поступку у вези са применом препоручене препродајне цене за потрошачку електронику набављену од стране друштва Comtrade, на основу чега се може закључити да је договор о ценама постигнут између добављача и сваког појединачног купца, овде странке у поступку, а што чини концепт јединствене и континуиране повреде конкуренције у односу на све странке у поступку.

У погледу приговора о не извођењу других доказа Комисија оцењује да су према околностима случаја све одлучне чињенице утврђене писменим доказним средствима у којем

случају саслушање странака није неопходно. Како је прописано одредбом члана 134. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС” бр. 18/2016 и 95/2018 –аутентично тумачење) усмена изјава странке може да се узме ако чињеница не може да се утврди другим доказима. Како предмет обилује писменим доказима који су расветлили чињенично стање то је оцењено да није целисходно саслушавати странке. Према одредбама члана 109. Закона о општем управном поступку овлашћено службено лице заказује усмену расправу када у поступку учествују противне странке или када мора да се изврши увиђај или саслуша сведок или вештак. Ниједна од наведених околности није испуњена а није ни било предлога странака у овом смислу, из ког разлога није одржана усмена расправа.

Аргументација Комисије на наводе друштва XLS на Обавештење

Након анализе навода друштва XLS из изјашњења на Обавештење, оцењено је да су исти нису прихватљиви, из следећих разлога.

Комисија налази да су наводи да друштво XLS није трпело притисак да се придржава препоручених цена и да наведена понашања представљају различите начине комуницирања препоручене цене од стране добављача, неосновани, а што произлази из следећих доказа:

- на основу мејла који је означен бројем 4, се закључује да друштво XLS прати кретање цена код других малопродаваца, да чим они промене цену то ради и друштво XLS, а као нарочито битно се оцењује то што ово друштво одмах по добијању информације о препорученој цени за одређене производе исту примењује, као и да обавештава добављача о нижим ценама од препоручене код других малопродаваца;
- на основу мејла који је означен бројем 79, у ком друштво Comtrade доставља ПМП табелу, а на који запослени у друштву XLS доставља одговор: „Променио сам од сутра 32Т303SH, а ова два од 43“ су ми на shopping weak-у до краја недеље, као што сам ти већ рекао“, се закључује да друштво XLS примењује ПМП цене након добијања инструкција и врши корекцију малопродајних цена у складу са налогом. Из наведеног мејла проистиче и да друштво добављачу нуди оправдање у случају када за неке моделе не врши усклађивање цене са ПМП ценом.

Комисија континуирано слање ПМП цена од стране друштва Comtrade и изношење захтева да се цене промене и буду једнаке ПМП ценама оцењује као контролу овог друштва над његовим купцима, а поступање друштва XLS по оваквим инструкцијама потврђује механизам одржавања цена на нивоу препоручених, како је Комисија и раније објаснила. Као доказ за наведено се нарочито истичу мејлови и групе мејлова означени бројевима 2, 3, 4, 5, 18, 28, 38. и 39.

Иако друштво XLS за мејл означеним бројем 83, којим друштво XLS тражи од добављача да утиче на повећање малопродајне цене код другог малопродавца, а из разлога што је та цена нижа од оне коју нуди друштво XLS, наводи да се ради о неспретној формулацији запосленог у друштву XLS, Комисија сматра да наведени мејл представља доказ да су сви малопродавци упознати са чињеницом да друштво Comtrade по пријему обавештења о непоштовању ПМП цена захтева корекцију цене, као и да су упознати са чињеницом да када се корекција затражи малопродавац ће исту и извршити. Ово је нарочито закључено из навода који је изнет у овој електронској комуникацији од стране запосленог у друштву XLS и гласи: „Надам се да ме разумеш и верујем да на ово можете тренутачно да утичете уз само један позив...“

Комисија је на основу мејлова који су означени бројевима 80, 81. и 82. утврдила да друштво Comtrade исплаћује тзв. price protection, који се назива и подршка за промену ПМП цене, друштву XLS, у ситуацијама када дође до примене промењене ПМП цене уз услов да друштво XLS достави извештај о продаји телевизора брeнда Тесла. Наведено понашање представља устаљену пословну праксу, којом се подстиче и награђује поштовање препоручене малопродајне цене.

На основу свега изложеног Комисија је оценила да описана понашања странака у поступку изражавају форме директног и индиректног одређивања цена у даљој продаји производа потрошачке електронике брeнда Тесла чији је власник и дистрибутер друштво Comtrade уз учешће његових купаца/малопродаваца, друштава Техноманија, Gigatron, Tehnomedia, Emmezeta и XLS. Утврђено је да су се странке у поступку саглашавале са утврђеном препродајном ценом и утврђеном маржом, уз давање подстицаја за договорено понашање и ограничавање могућности да се преко интернета оглашавају ниже цене, уз контролисање поштовања договореног понашања.

На овакво чињенично стање примењене су одредбе члана 10. Закона. Наиме, одредбом члана 10. став 1. Закона прописано је да су рестриктивни споразуми - споразуми између учесника на тржишту који имају за циљ или последицу значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције на територији Републике Србије. Ставом 2. је прописано да рестриктивни споразуми могу бити уговори, поједине одредбе уговора, изричити или прећутни договори, усаглашене праксе, као и одлуке облика удруживања учесника на тржишту, међу којима су и они којима се нарочито непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине. Ставом 3. је прописано да су рестриктивни споразуми забрањени и ништави, осим у случајевима изузећа од забране у складу са овим законом.

Следи да описани акти и радње странака у поступку представљају рестриктивни споразум који за циљ или последицу има значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције на територији Републике Србије из члана 10. ст. 1. и 2. тачка 1) Закона, који је забрањен и ништав. У складу са одредбом члана 14. став 2. Закона ако је циљ вертикалног споразума одређивање цене исти није дозвољен ни ако се ради о споразуму мањег значаја, па као такав не би могао бити изузет од забране.

На основу свега изнетог је одлучено као у ставу I и II диспозитива овог решења.

Комисија је ценила и све остале прикупљене доказе и изјашњења и оценила да исти нису од значаја за другачије утврђивање чињеничног стања и одлучивање у овој управној ствари.

Мера заштите конкуренције

Чланом 68. Закона је прописано да ће се учеснику на тржишту одредити мера заштите конкуренције, у облику обавезе плаћања новчаног износа у висини највише 10% од укупног годишњег прихода оствареног на територији Републике Србије, обрачунатог у складу са чланом 7. Закона, ако закључи или изврши рестриктивни споразум у смислу члана 10. Закона, односно рестриктивни споразум који није изузет од забране у смислу члана 60. Закона.

Сходно члану 7. став 1. Закона, годишњи приход учесника на тржишту утврђује се у висини укупног годишњег прихода пре опорезивања, за обрачунску годину која претходи години у којој је покренут поступак. Као укупан годишњи приход за 2019. годину узимају се приходи

из Биланса успеха објављеног у Регистру Агенције за привредне регистре тако што се сабирају пословни приходи, остали приходи и финансијски приходи. На наведени начин утврђени су укупни приходи странака у поступку, и то:

1. за друштво Comtrade у износу од 17.191.787.000,00 РСД;
2. за друштво Техноманија, у износу од 11.016.023.000,00 РСД;
3. за друштво Gigatron, у износу од 8.408.319.000,00 РСД;
4. за друштво Tehnomedia, у износу од 2.669.790.000,00 РСД;
5. за друштво Emmezeta, у износу од 3.453.065.000,00 РСД;
6. за друштво XLS, у износу од 1.150.102.000,00 РСД;

Приликом утврђивања висине износа мере заштите конкуренције примењују се одредбе члана 57. став 2. Закона и одредбе Уредбе о критеријумима за одређивање висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције и процесног пенала, начину и роковима њиховог плаћања и условима за одређивање тих мера („Службени гласник РС“, бр. 50/2010, у даљем тексту: Уредба).

Чланом 57. став 2. Закона прописано је да се приликом одређивања висине износа који се плаћа на основу мере заштите конкуренције, у обзир узимају намера, тежина, последице и трајање утврђене повреде конкуренције.

Методологија одмеравања висине изречене мере утврђује се Смерницама Комисије за примену наведене Уредбе, од 19.05.2011. године, које су објављене на интернет страни Комисије www.kzk.org.rs.

Повреда конкуренције која је утврђена у овом поступку, у складу са Смерницама сврстава се у веома тешке повреде конкуренције.

У погледу трајања повреде конкуренције, а имајући у виду да је реч о повреди која је третирана као јединствена и континуирана повреда констатује се да су прикупљени докази о комуникацији из које произлази да су радње које представљају одређивање цена у даљој продаји трајале минимум три године. Како се према Смерницама Комисије, повреда конкуренције која је трајала више од три године сматра повредом дугог трајања, а што би се могло применити на конкретне случајеве, није од утицаја утврђивање да ли је наведена повреда трајала и дуже.

Полазећи од претходно утврђених околности Комисија је у складу са Смерницама одредила основни износ множењем фактора тежине повреде са фактором трајања повреде за сваку странку у поступку понаособ. Надаље је, на основу Уредбе о критеријумима и Смерница, утврђивала постојање евентуалних осталих критеријума за увећање, односно смањење основног износа мере заштите конкуренције.

Комисија је за друштва Comtrade, Техноманија, Tehnomedia, Gigatron и XLS у конкретном случају утврдила постојање отежавајућих околности које утичу на увећање основног износа мере заштите конкуренције. Наиме, како је за наведена друштва утврђено да су континуирано учествовала у праћењу малопродајних цена конкурената на тржишту и пријављивала одступања малопродаваца од договорених цена у циљу њихових изједначавања, Комисија је наведено оценила као намеру да се учини повреда конкуренције. Поред наведеног друштво Comtrade је, као власник и добављач производа брэнда Тесла, контролисало и утицало на малопродавце како би примењивали малопродајне цене које је друштво Comtrade препоручивало, што Комисија сматра подстрекивањем других учесника на тржишту на вршење радњи које за циљ или последицу имају или могу да имају значајно ограничавање,

нарушавање или спречавање конкуренције. Ово нарочито и из разлога што је утврђено да друштво Comtrade није активно на тржишту малопродаје, тако да његов утицај на малопродајне цене на тржишту не може имати пословно објашњење. У погледу друштва Emmezeta Комисија је утврдила да је ово друштво са добављачем договарало износ марже коју ће остварити и прихватило примену цена препоручених од стране друштва Comtrade, тако да је утврђено да је ово друштво учествовало у повреди конкуренције, али како нису пронађени докази о пријављивању оних који не поштују договорене цене закључено је постојање одсуства намере да се повреда конкуренције учини.

Комисија је узела у обзир и све околности које имају карактер олакшавајућих околности (нехат и сарадња са Комисијом), а посебно је ценила и имала у виду све наводе странака који се односе на критеријуме на основу којих се основни износ може умањити. Комисија је оценила да се поднесци друштва Gigatron од 04.03.2021. године, Техноманија од 26.03.2021. године, Tehnomedia од 27.04.2021. године и Comtrade од 21.05.2021. године, могу схватити као признање повреде конкуренције и узела је наведено у обзир као сарадњу са Комисијом која је допринела економичности поступка и бржем окончању истог.

Констатује се да ниједна мера заштите конкуренције изречена у облику обавезе плаћања новчаног износа не прелази износ 10% и више од укупног годишњег прихода оствареног на територији Републике Србије, обрачунатог у складу са чланом 7. Закона.

На претходно описани начин утврђени су новчани износи мере заштите конкуренције као што је дефинисано у ставу III диспозитива овог решења.

На основу одредбе члана 57. став 3. Закона, којом је прописано да се наплата новчаног износа одређене управне мере врши у корист буџета Републике Србије, одлучено је као у ставу IV диспозитива овог решења. Рок за поступање по налогу утврђеном у ставу V диспозитива овог решења, одређен је на основу члана 68. став 2. Закона и члана 4. Уредбе о критеријумима. Оцењујући финансијску снагу учесника на тржишту којима је одређена мера заштите конкуренције, према јавно доступним подацима који потврђују њихову финансијску способност у моменту одређивања мере заштите конкуренције, а нарочито имајући у виду висину новчаног износа одређене мере, Комисија налази да је разуман и оправдан рок за поступање утврђен у ставу V диспозитива овог решења, као и за достављање доказа Комисији о извршеној уплати, предвиђен ставом VI диспозитива овог решења.

У циљу отклањања утврђене повреде конкуренције, односно спречавања могућности настанка исте или сличне повреде конкуренције одлучено је као у ставу VII, VIII и IX диспозитива овог решења. Одредбом члана 59. Закона прописано је да решењем којим се утврђује повреда конкуренције Комисија може да одреди мере које имају за циљ отклањање утврђене повреде конкуренције, односно спречавање могућности настанка исте или сличне повреде, давањем налога за предузимање одређеног понашања или забране одређеног понашања (мере понашања), и да мере морају бити сразмерне тежини утврђене повреде конкуренције и у непосредној вези за актима или радњама које су изазвале повреду.

Оцењујући захтеве за обуставу поступка поднете од стране странака у поступку Emmezeta и XLS, Комисија је нашла да нису испуњени законом предвиђени услови за обуставу поступка, а у складу са одредбом члана 101. Закона о општем управном поступку, донета је одлука као у ставу X и XI диспозитива овог решења.

Сходно члану 40. став 1. Закона, одлучено је као у ставу XII диспозитива овог решења.

Упутство о правном средству

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана достављања решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС”, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон, 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.